
UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 00382622 9

BIBLIOTHECA BUDDHICA. XX.

ТИБЕТСКІЙ ПЕРЕВОДЪ

ABHIDHARMAKOÇAKĀRIKĀḤ

и

ABHIDHARMAKOÇABHĀṢYAM

СОЧИНЕНІЙ

VASUBANDHU.

ИЗДАЛЪ

Ѳ. И. Щербатской.

I.

ПЕТРОГРАДЪ, 1917.

ПРОДАЕТСЯ У КОММИССІОНЕРОВЪ АКАДЕМІИ НАУКЪ:

И. И. Глазунова и **К. Л. Риккера** въ Петроградѣ; **Н. П. Карбасникова** въ Петроградѣ, Москвѣ, Варшавѣ и Вильнѣ; **Н. Я. Оглоблина** въ Петроградѣ и Кіевѣ; **Н. Киммеля** въ Ригѣ; **Люзакъ и Комп.** въ Лондонѣ.

Цѣна: 1 р. = 1 rbl.

Напечатано по распоряженію Академіи Наукъ. Мартъ 1917 г.
Непремѣнный Секретарь академикъ *С. Ольденбургъ.*

Предисловіе.

Сочиненіе Abhidharmakoça состоитъ изъ краткихъ афоризмовъ, изложенныхъ въ стихотворной формѣ (kārikā) и толкованія, развивающаго содержаніе ихъ (bhāṣya). Санскритскій оригиналъ его утерянъ, но сохранились переводы на тибетскій, китайскій и уйгурскій языки[1]. На санскритскомъ языкѣ кромѣ того сохранилось позднѣйшее толкованіе (vyākhyā) нѣкоего Yaçomitra, весьма несовершенная рукопись котораго была вывезена изъ Непала Ходжсономъ.

Настоящее изданіе содержитъ тибетскій переводъ kārikā и bhāṣya, печатаемыя en regard, толкованіе подъ тѣми афоризмами, къ которымъ оно относится, причемъ афоризмы выдѣлены крупнымъ шрифтомъ. Тибетскій текстъ этотъ помѣщенъ въ Данджурѣ по Пекинскому изданію kārikā въ т. 63 (ཀུ), листы 1—27 и bhāṣya въ томъ же томѣ, листы 27 и слѣд. Печатаемый текстъ основывается на сравненіи Пекинскаго и Нартанскаго изданій и исправленіяхъ, источникомъ для которыхъ послужила обширная литература комментаріевъ. Настоящій выпускъ Bibliotheca Buddhica содержитъ первую главу (koṣa-sthāna) афоризмовъ и толкованія.

---

[1] Монгольскій переводъ до сихъ поръ не найденъ, хотя долженъ существовать, такъ какъ имѣются свѣдѣнія о переводѣ всего Данджура на монгольскій языкъ.

Авторъ этого сочиненія Васубандху пользуется громаднымъ авторитетомъ во всемъ буддійскомъ мірѣ. Одному ему среди всѣхъ свѣтилъ буддійской учености данъ титулъ Втораго Будды. Среди тибетскихъ и монгольскихъ ученыхъ ламъ, а также и въ Японіи, онъ цѣнится не только какъ первоклассный ученый, но еще, что всего замѣчательнѣе, какъ выдающійся стилистъ, умѣющій ясно, кратко и увлекательно излагать философскія ученія. Въ этомъ послѣднемъ отношеніи оцѣнка европейскихъ ученыхъ сильно расходится съ оцѣнкой самихъ буддистовъ. Стиль Васубандху представлялся намъ до сихъ поръ необыкновенно труднымъ и темнымъ. Попытки перевода его отпугивали своей казалось безнадежною темнотой. Но это конечно объясняется недостаточнымъ знакомствомъ съ кругомъ идей и ихъ техническихъ обозначеній, которыя для буддиста составляютъ его вторую природу.

Послѣ Е. Бюрнуфа[1], который первый обратилъ вниманіе на значеніе абхидармакоши, прошло около 70 лѣтъ, въ теченіе которыхъ наше знакомство съ этимъ памятникомъ не подвигалось. Однако успѣхи достигнутые въ прочихъ областяхъ санскритской литературы, буддійской, брахманской и джайнской, а также изученіе тибетскихъ переводовъ должны были отразиться на пониманіи научнаго стиля Васубандху. Настало время ввести этого автора въ кругъ нашихъ источниковъ знанія буддизма.

Настоящее изданіе является звеномъ въ цѣпи большого научнаго предпріятія объединяющаго нѣсколькихъ ученыхъ Англіи, Франціи, Бельгіи, Японіи и Россіи съ цѣлью изданія и перевода абхидармакоши и ея важнѣйшихъ толкованій. Внѣшнимъ толчкомъ къ его осуществленію послужило открытіе уйгурскаго перевода, найденнаго во Средней Азіи М. А. Штейномъ. Къ интересу представляемому самимъ памятникомъ присовокупился интересъ къ уйгурскому языку. Оказалось, что на этотъ языкъ были переведены не только буддійскія сутры, т. е. произведенія сравни-

---

[1] Introduction à l'histoire du Bouddhisme Indien, p. 447 sqq. перв. изданія.

тельно популярныя, изложенныя легкимъ повѣствовательнымъ стилемъ, но и самые трудные научные трактаты, написанные изысканнымъ, техническимъ языкомъ. Уйгурская рукопись была М. А. Штейномъ передана для обработки профессору С. Леви въ Парижѣ, которой впослѣдствіи передалъ ее для той же цѣли д-ру Денисону Россу, тогдашнему директору медресе въ Калькуттѣ. Во время нашего пребыванія въ этомъ городѣ въ 1911 году, мы совмѣстно съ д-ромъ Россомъ приступили къ изученію тибетскаго текста kārikā, и санскритской vyākhyā, списокъ которой былъ добытъ имъ изъ Непала. Въ работѣ принималъ участіе также и японскій монахъ г. Ямаками, бывшій въ то время лекторомъ Калькуттскаго Университета. Изъ знакомства съ г. Ямаками намъ обоимъ стало ясно значеніе японской традиціи для пониманія текста Васубандху. Въ этой странѣ онъ иногда не переставалъ усердно изучаться и существовали цѣлыя школы спеціально имъ занимавшіяся и сохранявшія традиціонное пониманіе его философіи. Въ это время окончилъ Факультетъ Восточныхъ языковъ Петроградскаго Университета О. О. Розенбергъ, обнаружившій большой интересъ къ восточнымъ философскимъ системамъ и овладѣвшій съ большимъ успѣхомъ языками санскритскимъ, японскимъ и китайскимъ. Онъ былъ командированъ Факультетомъ въ Японію для изученія вопроса на мѣстѣ. Послѣ четырехъ лѣтъ пребыванія въ этой странѣ онъ вернулся, успѣвъ за это время напечатать въ Японіи большой указатель, подъ заглавіемъ «Введеніе въ изученія буддизма по японскимъ и китайскимъ источникамъ»[1]; въ немъ данъ сводъ лексикографическаго матеріала, позволяющаго обозрѣвать и пользоваться всѣмъ богатствомъ этой весьма обширной литературы.

Работа О. О. Розенберга выяснила, что текстъ абхидармакоши былъ вывезенъ изъ Индіи и переведенъ Сюань-Цзаномъ, имъ же основана въ Китаѣ цѣлая школа, занимавшаяся истолкованіемъ ученія Васубандху. Творенія этой школы были

[1] Вышло въ серіи изданій Факультета Восточныхъ Языковъ.

вывезены въ Японію и тутъ сохранились съ гораздо большой полнотой нежели въ самомъ Китаѣ. По этой причинѣ они въ свое время остались неизвѣстными даже В. П. Васильеву. Это обстоятельство отчасти объясняетъ намъ почему онъ при изложеніи буддійскаго ученія такъ мало пользовался абхидармой и принужденъ былъ основываться главнымъ образомъ на тибетскихъ источникахъ и прежде всего на такомъ позднемъ источникѣ какъ сиддханта Жам-ян-шадбы. Если бы В. П. имѣлъ возможность изучить абхидарму по переводу Сюань-Цзана и по примыкающей къ нему литературѣ то нѣтъ никакого сомнѣнія, что изложеніе буддійскихъ ученій у него получило бы совершенно иной видъ, а вмѣстѣ съ тѣмъ и все дальнѣйшее знакомство наше съ буддизмомъ пошло бы по другому руслу, получалось бы вѣроятно также совершенно другая оцѣнка этого ученія у самого же В. П. Васильева. Къ перечисленнымъ уже ученымъ примкнулъ и проф. Гентскаго Университета L. de la Vallée Poussin, нынѣ членъ корреспондентъ нашей Академіи Наукъ, давно уже трудившійся надъ санскритскими и тибетскими матеріалами, имѣющими отношеніе къ абхидармакошѣ. Изъ Японскихъ ученыхъ къ намъ присоединился проф. Wogihara, подготовившій критическое изданіе санскритскаго текста vyākhyā Yaçomitra. Такимъ образомъ въ научномъ предпріятіи, коему настоящій выпускъ служитъ началомъ, объединились со стороны Франціи проф. Sylvain Lévi, со стороны Англіи Dr. Denison Ross, со стороны Бельгіи prof. L. de la Vallée Poussin, со стороны Японіи проф. Wogihara, и со стороны Россіи пишущій эти строки и прив. доц. О. О. Розенбергъ. Работа распредѣлена между нами — возможны конечно впослѣдствіи нѣкоторыя измѣненія — слѣдующимъ образомъ:

1. Изданіе тибетскаго перевода kārikā и bhāṣya, издатель проф. Ѳ. И. Щербатской.
2. Изданіе санскритскаго текста vyākhyā Yaçomitra, 1-ая глава издатель проф. S. Lévi, вторая и слѣд. главы издатель проф. Wogihara.

3. Изданіе уйгурскаго перевода, издатель Dr. Denison Ross.
4. Изданіе двухъ китайскихъ переводовъ (Сюань-Цзана и Парамартхи), издатель проф. Wogihara.
5. Французскій переводъ kārikā и bhāṣya, переводчикъ проф. L. de la Vallée Poussin.
6. Русскій переводъ kārikā и bhāṣya, переводчики проф. Ѳ. Щербатской и О. О. Розенбергъ.
7. Французскій переводъ vyākhyā, переводчикъ prof. S. Lévi.
8. Систематическое обозрѣніе ученія абхидармакоши, изслѣдованіе прив. доц. О. О. Розенберга.
9. Англійскій переводъ kārikā и bhāṣya, переводчики Ѳ. Щербатской и О. О. Розенбергъ.

Ѳ. Щербатской.

༄༅༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ།

ཨ་བྷི་དྷརྨ་ཀོ་ཤ་ཀཱ་རི་ཀཱཿ༎

བོད་སྐད་དུ།

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ༎

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

༄༅༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ།

ཨ་བྷི་དྷརྨ་ཀོ་ཤ་བྷཱ་ཥྱ༎

བོད་སྐད་དུ།

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ༎

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

གང་ཞིག་ཀུན་ལ་མུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་།
འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དྲངས་མཛད་པ།
དོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས།
ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་བྱ། ༡ །།

བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་འདོད་པས་རང་གི་སྟོན་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱག་འཚལ་བ་བརྩོམ་མོ། །གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨྲས་པའོ། །འདིའི་འདམ་འདིས་མུན་པ་བཅོམ་པས་མུན་པ་བཅོམ་པའོ། །ཐམས་ཅད་ལ་མུན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཅོམ་པས། ཀུན་ལ་མུན་པ་གཏན་བཅོམ་པའོ། །མི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་འགེགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བརྙེས་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གཏན་ནས་ཡེ་

བཅོམ་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཀུན་ལ་ཕན་པ་གཏན་བཅོམ་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྨོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ལ་ཕན་པ་བཅོམ་པར་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི། གཏན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཡུལ་དང་། དུས་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་པ་དང་། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཡང་དག་པར་བསྟོད་ནས། ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཡང་དག་པར་བསྟོད་པ་ནི། འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དྲངས་མཛད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འཁོར་བ་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་འཛུགས་པའི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒལ་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་འདམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་དེར་བྱིང་བ་སྐྱབས་མེད་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱག་བརྐྱང་བ་དག་གིས་བསྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དྲངས་སོ། །དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས་ན་དོན་བཞིན་སྟོན་པའོ། །འདིས་ནི་འདིའི་གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་ཏེ། དེ་ནི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དྲངས་ཀྱི། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། དམ་པ་སྦྱིན་པའི་མཐུས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོག་བཏུད་ནས་སོ། །དོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་

ལས་ཇི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་བྱ་ཞེས་སྨོས་སོ། །སློབ་མ་འཆོས་པས་ན་བསྟན་བཅོས་སོ།།

བསྟན་བཅོས་གང་ཞེ་ན།

ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྗེས་འབྲང་བཅས།
དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅོས་གང་།
འདིར་དེ་དོན་དུ་ཡང་དག་ཆུད་ཕྱིར་རམ།
འདི་ཡི་གནས་དེ་ཡིན་པས་ཆོས་མངོན་མཛོད།། ༢ །།

ཆོས་མངོན་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ཞེ་ན། ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྗེས་འབྲང་བཅས་ཤེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དྲི་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའོ། །རྗེས་འབྲང་བཅས་ཤེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ལ་ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའོ། །བརྡར་བཏགས་པ་ནི། དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བཅས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་དེའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པས་ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ངེས་པའི་ཚིག་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འམ། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པའོ། །ཆོས་མངོན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ཅི་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་དེ་དོན་དུ་ཡང་དག་ཆུད་ཕྱིར་རམ། འདི་ཡི་གནས་དེ་ཡིན་པས་ཆོས་མངོན་མཛོད་ཅེས་སྨྲས་ཏེ། ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་བྱ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་གཅེས་གཅེས་རྣམས་དོན་དུ་འདིར་ཆུད་དེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་དེའི་མཛོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དེ་ལས་འདི་བྱུང་བས། ཆོས་མངོན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་མཛོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཡིན་ནོ༎

ཡང་ཅི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པ་བསྟན། འདི་དང་པོ་ཉིད་དུ་གང་གིས་བསྟན། འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་འཆད་པར་ཀུན་ཏེ་ན།

ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས།
གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ།
ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྲིད་མཚོ་འདིར་འཁྱམས་ཏེ།
དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ༎ ༣ ༎

ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྲིད་མཚོ་འདིར་འཁྱམས་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར་འཁྱམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་འདོད་པ་དེའི་དོན་དུ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པ་གསུངས་སོ་ལོ། །ཆོས་མངོན་པ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་སློབ་མས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསིལ་བུར་བཤད་ལ། བཙུན་པ་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ནཱིའི་བུ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་ནས་བཞག་སྟེ། བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་ཚན་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གང་དག་ཆོས་མངོན་པ་བསྟན་པས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས།
ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས།
ཟག་བཅས་གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ།
ཟག་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར།། ༤ །།

ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ལམ་མ་གཏོགས་པ་འདུས་བྱས་རྣམས། ཟག་བཅས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་མ་གཏོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་གོ །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཟག་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་ཟག་པ་སྐྱེ་བར་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱས་པར་ནི་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་འོག་ནས་སྨྲ་རྒྱས་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན།

ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་།
འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ།
ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས།
དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མི་སྒྲིབ་པ།། ༥ ||

ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་

གཉིས་ཤེས་བྱ་བ་སྟེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ནི་སྒྲིབ་པ། ནམ་མཁའ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། གང་ན་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ཡོད་པའོ།།

སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་།
བྲལ་བ་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན།
སྐྱེ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པ།
འགོག་གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་པས།། ༦ །།

སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་བྲལ་བའོ། །གང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་དེ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའོ།། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱེ་བྲག་གོ །དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འགོག་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའོ། །བར་གྱི་ཚིག་ནི་མ་བསྟན་པར་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་དག་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་བ་ལང་གི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་

ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན། ལྡན་པའི་རྫས་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ་བྲལ་བའི་རྫས་རྣམས་ཀྱང་དེ་སྙེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལྷག་མའི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་འགོག་པ་ནི་འདུ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་འདིའི་དོན་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚིག་དེའི་དོན་ནི། འདི་འདུ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་གང་གི་འདུ་བའི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའི་འདི་ལ་འདུ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མ་ཡིན་ནོ། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྐྱེ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པ། །འགོག་གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་པས། །ཆོས་མ་འོངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་སུ་གྱུར་པ་བྲལ་བ་ལས་གཞན་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་སྟེ། འདི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ཞེ་ན། རྐྱེན་མ་ཚང་བས་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་དང་ཡིད་གཟུགས་གཅིག་ལ་ཡེངས་པའི་གཟུགས་གཞན་དག་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་གང་ཡིན་པ་དག་ནི་འདས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དག་ནི་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་འདས་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་

བ་དེ་ནི་རྒྱུན་མ་ཆད་པས་འཁོར་རོ། །འདིར་མུ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། གང་དག་གི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །གང་དག་གི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་འདུས་བྱས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །གང་དག་གི་གཉི་ག་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །གང་དག་གི་གཉི་ག་མི་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ལས་མ་གཏོགས་པ་འདུས་བྱས་རྣམས་ཟག་བཅས་ཤེས་གང་སྨོས་པའི་འདུས་བྱས་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ།
དེ་དག་ཉིད་དུས་ལམ་གཞི་དང་།
ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་གཞི་དང་བཅས།། ༧ ||

འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕུང་

པོ་ལྔ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་རྣམས་འདུས་ཤིང་སྦྱར་ནས་བྱས་པ་ཞིག་ནི་འདུས་བྱས་དངོས་ཏེ། རྒྱུ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་དང་རིགས་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་དག་ལ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། འོ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་དུས་གནས་གཞི་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་གཞི་དང་བཅས། །དེ་དག་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །སོང་བ་དང་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལམ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟ་བའི་ཕྱིར་དུས་རྣམས་སོ། །གནས་ནི་ངག་གོ །དེའི་གཞི་ནི་མིང་སྟེ། དོན་དང་བཅས་པའི་གཞི་སློས་པའི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ནི་གཏམ་གྱི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ངག་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། །གཏམ་གྱི་གཞི་རྣམས་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་གཞུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཏོན་ནི་ཟ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།། དེ་འདི་དག་ལ་ཡོད་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་དག་གོ །རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གཞི་དང་བཅས་པ་དག་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་གཞི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་རྒྱུའི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དག་ཡིན་ནོ།།

ཡང་འདུས་བྱས་དེ་དག་ཉིད་གང་དག་ཟག་བཅས། ཉེར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འང་དེ་དག །འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།

གང་དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི།
ཕུང་པོའང་དེ་དག་འཐབ་ཅས་ཀྱང་།
སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་།
ལྟ་གནས་སྲིད་པའང་དེ་དག་ཡིན།། ༨ ༎

ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཕུང་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་དག་ཁ་ན་ཡིན་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདུ་བྱེད་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་དག་སྟེ། དཔེར་ན་རྩྭ་དང་སོག་མའི་མེ་བཞིན་པ་འམ། དེ་དག་ལ་ངག་ལུས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོའི་མི་བཞིན་ནོ། ཡང་ན་དེ་དག་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་འབྱུང་བས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་ལྗོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད། འཐབ་བཅས་ཀྱང་ཞེས་བྱའོ། །འཐབ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་འཐབ་བཅས་དག་སྟེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་བཞིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། །ལྟ་གནས་སྲིད་པ་འང་དེ་དག་ཡིན། །འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །འདི་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བས་ཀྱང་འབྱུང་བའོ། །འཇིག་

ལས་འཇིག་རྟེན་ནོ། །འདི་ལ་ལྷ་བས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་གནས་པས་ན་ལྷ་བའི་གནས་སོ། །འགྱུར་བས་ན་སྲིད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དོན་དང་མཐུན་པ་དག་གོ །

གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན།
ལྔ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད།
དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྟེན།
མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དང་བ་རྣམས།། ༩ ༎

གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ། ཞེས་སྨོས་པ། དེ་ལ། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན། །ལྔ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །དབང་པོ་ལྔ་ནི་མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་དང་། དོན་ལྔ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གང་དག་ཡིན་པ་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་སྙེད་ཅིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ།། དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་སྨོས་པ་གང་དག་ཡིན་པ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྟེན། །མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དང་བ་རྣམས། །གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་གཟུགས་དང་བའི་བདག་ཉིད་ལྔ་པོ་གང་དག་ཡིན་

པ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཞིག་དང་། ཉེ་བ་དང་། ཐུ་དང་། ཀྱུ་དང་༑ ལུས་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་ཤིག་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་གཟུགས་དང་བཅོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན༑ མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་སྨོས་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྟེན། མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དང་བ་རྣམས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་ན། རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་ལས། མིག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་གཞུང་དག་ཀྱང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་པོ་ལྔ་དག་བཤད་ཟིན་ཏོ༎

དོན་ཟླ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག

གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ།
སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
རོ་ནི་རྣམ་དྲུག་དྲི་རྣམ་བཞི།
རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ༎ ༡༠ ༎

གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་དག་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་གོ །

དབྱིབས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཕྱ་ལེ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཐུག་པའོ། །ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། རིང་པོ་དང་། ཐུང་ངུ་དང་། ལྷམ་པ་དང་། ཟླུམ་པོ་དང་། མཐོན་པོ་དང་། དམའ་བ་དང་། ཕྱ་ལེ་བ་དང་། ཕྱ་ལེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲིན་དང་། དུ་བ་དང་། རྡུལ་དང་། ཁུག་རྣ་དང་། གྲིབ་མ་དང་། ཉི་མ་དང་། སྣང་བ་དང་། མུན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ནམ་མཁའ་ཁ་དོག་ཅིག་དང་རྣམ་གཉིས་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱ་ལེ་བ་ནི་དབྱིབས་མཉམ་པའོ། །ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་དབྱིབས་མི་མཉམ་པའོ། ཁུག་རྣ་ནི་ཕྲུ་ཡུར་རོ། །ཉི་མ་ནི་ཉི་མའི་འོད་དོ། །སྣང་བ་ནི་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་དང་མེ་དང་སྨན་དང་ནོར་བུ་རྣམས་ཀྱི་འོད་དག་གོ །གྲིབ་མ་ནི་གང་ན་གཟུགས་རྣམས་སྣང་བའོ། །བཟློག་པ་ནི་མུན་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་བརྗོད་པར་སླ་བས་རྣམ་པར་མ་ཕྱེའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁ་དོག་ཏུ་ཡོད་ལ་དབྱིབས་སུ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། གྲིབ་མ་དང་། ཉི་མ་དང་། སྣང་བ་དང་། མུན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དབྱིབས་སུ་ཡོད་ལ་ཁ་དོག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་རྣམས། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རིང་པོ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་ཆད་པར་སྣང་བས་དེ་ཉི་མ་དང་སྣང་བ་ཁ་ད་ཁ་དོག་ཏུ

ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཅི་ལྟར་ན་ཟླས་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་འདི་ནི་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཡོད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ཚང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ལས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལག་པ་དང་ངག་གི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རླུང་དང་ནགས་ཚལ་དང་ཆུའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་སྟོན་པ་ནི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའོ། །གཞན་ནི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ལག་པ་དང་རྔ་ཛ་སྣད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཁ་དོག་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་རྒྱུར་བྱས་པར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མི་འདོད་པར་བྱའོ། །སྒྲ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རོ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག །མངར་བ་དང་། སྐྱུར་བ་དང་། ལན་ཚྭ་དང་། ཚ་བ་དང་། ཁ་བ་དང་བསྐ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །དྲི་རྣམ་བཞི། དྲི་ཞིམ་པ་དང་དྲི་ང་བ་རྣམ་པ་གཉིས། དེ་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་དྲི་ཞིམ་

པ་དང་། ཉེ་ར་བ་དང་། ཉེ་མཉམ་པའི་ངེས་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་ངོ༎ ཚིག་ཕྲ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། །ཚིག་ཕྲའི་རྣམ་གྱི་དང་བཞིན་ནི་བཅུ་གཅིག་སྟེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་། འཇམ་པ་ཉིད་དང་། རྩུབ་པ་ཉིད་དང་། ལྗི་བ་ཉིད་དང་། ཡང་བ་ཉིད་དང་། གྲང་བ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྐོམ་པའོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་འོག་ནས་བཤད་པར་བྱའོ༎ འཇམ་པ་ཉིད་ནི་མཉེན་པའོ། །རྩུབ་པ་ཉིད་ནི་རྩུབ་རྩུབ་པོའོ། །ལྗི་བ་ཉིད་ནི་གང་གིས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་འཇལ་བར་བྱེད་པའོ། །བཟློག་པ་ནི་ཡང་བ་ཉིད་དོ། །གྲང་བ་ནི་དྲོ་བར་འདོད་པར་བྱེད་པའོ། །བཀྲེས་པ་ནི་ཟས་འདོད་པར་བྱེད་པའོ། །སྐོམ་པ་ནི་སྐོམ་འདོད་པར་བྱེད་པའོ། །རྒྱུ་བ་འབྲས་བུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་བདེ།
ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་བདེ་བ་འོ།
དགེ་འདུན་མཐུན་པ་བདེ་བ་ཡིན།
མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བདེ།

ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་མེད་དོ། །ལྕི་བ་ནི་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་གོས་རེ་རེ་ནས་ནི་འཇལ་ཡང་། བསགས་པ་དག་ནི་འཇལ་ལོ། །གནོད་པར་བྱེད་པའི་གྲང་བ་མེད་ཀྱི། ཕན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ། །གང་འདི་གཟུགས་རྣམ་པ་མང་པོ་བཤད་པ་དེ་ལ་རེས་འགའ་ནི་རྣམ་གཅིག་གིས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་དོ། གང་གི་ཚེ་དེའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དེའི༎

ཟེས་འགའ་ཞི་མང་པོས་ཏེ། གང་ག་ཆེ་བྱེ་ཐག་ཏུ་མི་གཏོང་པ་ར་སྟེ། དེ་རི་ན་ཐག་རིང་པོ་ནས་དཀག་བཏགས་པ་འམ་འོར་བུའི་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཏུ་མ་ལ་བྱུ་བའི་བུ་བུའོ། །རྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཤེར་ཏུ་མང་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་འཛམ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཅིག་དང་རིག་བྱ་བྱས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། བཅུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ༎ དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དག་སྐྱེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ན། འདི་དག་ནི་སྤྱི་མཚན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་ཀྱི། རྫས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་ལྕེའི་དབང་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་དང་ཕྲད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་སྔར་སྐྱེ་ཞེ་ན། གང་གི་ཡུལ་ལས་ཆེ་བའོ། །ཡུལ་མཉམ་པ་དང་ཕྲད་ན་ནི་ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔར་སྐྱེ་སྟེ། ཟ་བར་འདོད་པས་རྒྱུད་གཏད་པའི་ཕྱིར་རོ༎

དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་དང་། དེ་དག་ལ་རྫི་ལྟར་འཛིན་པ་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །
དགེ་དང་མི་དགེ་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །

འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ། དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བརྗོད།། ༡༡ །།

གཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བརྗོད། །སེམས་གཡེངས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་པའོ། །སེམས་མེད་པའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡང་ཡིན་པའོ།། ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་མ་གཡེངས་པ་སེམས་དང་བཅས་པའི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མཚོན་ཏོ། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་ལེགས་དང་དགེ་ལེགས་མ་ཡིན་པའོ། །རྗེས་འབྲེལ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་ནོ།། སྨོས་པའི་རྒྱུན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ཁྱེ་ནག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་དོ། །ཕྱི་ནག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་དེ། རྒྱུར་བྱས་པའི་དོན་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་དོན་མེད་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་དང་བྱེད་པའི་ངང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །བརྗོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚིག་ཡིན་པར་སྟོན་པའོ། །མདོར་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་

གཟུགས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་པ་ཡིན་པའོ༎

འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

འབྱུང་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་།
ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ཁམས་རྣམས།
འཛིན་པ་ལ་སོགས་ལས་སུ་གྲུབ།
སྲ་གཤེར་དྲོ་ཉིད་གཡོ་བ་རྣམས༎ ༡༢༎

འབྱུང་བ་དག་ནི་སའི་ཁམས་དང་། །ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་ཁམས་རྣམས་ཤེས་བྱ་བ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཁམས་དག་གོ །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་ཤེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་གཟུགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ཡང་ན། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་ཕུང་པོ་དེ་དག་བྱ་བ་ལ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་དག་ལ་དེ་རྣམས་ཆེན་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁམས་དེ་དག་གི་ལས་གང་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ། རང་བཞིན་ནི་ཅི་ཞེ་ན། འཛིན་པ་ལ་སོགས་ལས་སུ་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་ཁམས་འདི་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་འཛིན་པ་དང་སྡུད་པ་དང་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ལས་དག་ཏུ་གྲུབ་བོ། །རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ནི་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་དེ་དག་གི་ལས་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ནི་ཀོ་

རིན་བཞིན་དུ། ས་གཞིར་རོ་ཉིད་གཡོ་བ་ནུས་ཏེ། ས་བ་ནི་སའི་ཁམས་སོ། །གཤེར་བ་ནི་ཆུའི་ཁམས་སོ། །དྲོ་བ་ནི་མེའི་ཁམས་སོ། །གཡོ་བ་ནི་རླུང་གི་ཁམས་སོ། །འདིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཡུལ་གཞན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་གཡོ་བར་བྱེད་དེ། སྐྱོད་མེ་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དག་དང་མདོ་སྡེ་ལས་རླུང་གི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། ཡང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དག་ལས། ཡང་བ་ཉིད་ནི་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རླུང་གི་ཁམས་ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་རང་བཞིན་ལས་ཀྱིས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

ས་ལ་སོགས་པ་དང་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཇི་ཞིག་ཁྱད་ཡོད་ཅེ་ན།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་ས་སྐད་དུ།
ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད།
ཆུ་མེ་ཡང་དེ་རླུང་ཚོགས་ཁམས།
ཉིད་ཡིན་དེ་དང་འདྲ་བའང་ཡིན།། ༢༢ ༎

འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་ས་སྐད་དུ། ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད། འདི་ལྟར་ས་སྟོན་པ་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་མེ་ཡང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ས་སྐད་དུ་ཁ་དོག་

དང་དབྱེབས་ཉིད་ལ་བརྗོད་དོ། །རྡུལ་ཚོགས་ཁམས་ཉིད་ཡིན། རྡུལ་ཀ་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་རྡུལ་ཞེས་འདོགས་སོ། །དེ་དང་འདྲ་བའང་ཡིན། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ང་རོག་དང་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྡུལ་ལ་ཡང་རྡུལ་ཕྲན་པོ་རྡུལ་པོའི་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བར་འདི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དགེ་སློང་དག །གཟུགས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཟུགས་སུ་རུང་བས། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་གཟུགས་སུ་རུང་ཞེ་ན། ལག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པས་རེག་ན་ཡང་གཟུགས་སུ་རུང་ངོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་སུ་རུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནོད་པར་བྱར་རུང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། འདི་ལྟར་དོན་གྱི་སྡེ་ཚན་དག་ལས།

གང་ཏེ་འདོད་པ་ཚོལ་བྱེད་ཅིང་།
འདུན་པ་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཅན་དེ།
འདོད་པ་དེ་དག་མ་འགྱུར་ན།
ཟུག་རྔུས་ཟུག་བཞིན་གནོད་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་ཀྱི་གནོད་པ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པའོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གཟུགས་སུ་རུང་བ་ནི་ཐོགས་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ན་རེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གཟུགས་གཅིག་པུ་ཐོགས་མེད་དུ་རུང་བ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འདུས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ནི་

གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཟུགས་ས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཟིན་པ་དང་། གཟུགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཡིན་ནོ།། བུད་ཤིང་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་ལྗོན་པ་གཡོས་པས་གྲིབ་མ་གཡོ་བ་བཞིན་ནོ། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཞིག་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་ལྗོན་པ་མེད་ན་གྲིབ་མ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། རྟེན་གྱི་འགྱུར་བ་ལ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟེན་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་བསྒྲོད་པ་འདི་ནི་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་གྲིབ་མ་ཉིད་དང་། ནོར་བུ་ལ་འོད་ཉིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་གི མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འབའ་ཞིག་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སོ། །ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲིབ་མ་དང་། མར་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཆེ་ནག་ཏུ་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲིབ་མ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་སོ་སོ་ནང་གི་འབྱུང་བ་བཞི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པ་

ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐིབ་མ་དང་འོད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་འགགས་ཀྱང་དེ་མི་འགག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་བརྟེན་པར་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལད་དུ་མ་རུང་ངོ་། །གཞན་དག་ནི། འདི་ལ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ནི་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པའོ། །ལ་ལ་ནི་གཟུགས་སུ་མི་རུང་བ་སྟེ། ཡིད་དོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདྲ་བར་ཐལ་བ་མེད་དོ། །དེའི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པས་ན་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ།།

དབང་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །
སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བརྗོད་འདོད། །
ཚོར་བ་མྱོང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། །
མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ།། ༡༤ །།

གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་གང་དག་ཡིན་པ། །དབང་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བརྗོད་འདོད། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་བཞག་པར་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་སྟེ། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་

པར་ཡིན་ནོ། ཁམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཁམས་བཅུ་སྟེ། མིག་གི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནས། ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་རེག་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་བར་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོར་བ་མྱོང་བ། མྱོང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་སྟེ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་དབྱེ་ན་ཚོར་བའི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ནས། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའི་བར་རོ། །འདུ་ཤེས་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །གང་སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། ལྗང་ཁུ་དང་། ཕོ་དང་། མོ་དང་། མཛའ་བཤེས་དང་། མཛའ་བཤེས་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །དེ་ཡང་དབྱེ་ན་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། ཚོར་བ་བཞིན་ནོ།།

འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན།
དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་།
འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་ནི།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ།། ༡༥ ||

འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། སེམས་པའི་ཚོགས་དྲུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འདུས་བྱས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདུ་བྱེད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡིན་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལྷག་མ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཕུང་པོར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི། ཆོས་གཅིག་མངོན་པར་མ་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་བྱེད་པར་ང་མི་སྨྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ། དེ་བཞིན་དུ་མ་སྤངས་པར་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་གཞན་མི་ཟ་བར་དེ་དག་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བསྡུས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་གསུམ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དག་སྟེ། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་རྫས་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཤེས་བྱའོ།།

རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ།
ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན།
ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ཡིད། ༡༦ །

རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་ཅིང་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་དེ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་བཞག་པར་ནི། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། ཁམས་རྣམ་པར་བཞག་པར་ཡང་དེ་དག་ཉིད། ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ། བདུན་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ཡིད། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་ཁམས་བཅུ་དག་གོ །ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་

བོ་དེ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སོ༎

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དེ་གང་ཞེ་ན། གཞན་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ཞེ་ན།

དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི།
རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ།
དྲུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར།
ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད༎ ༡༧ ༎

དྲུག་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དང་གང་འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བུ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཁམས་བཅུ་བདུན་ནམ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་འང་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། དྲུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར༎ ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་པོ་དག་

གི་རྟེན་ལྟ་བུ་མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། ནུབ་པ་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་གཞན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྟེན་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་དམིགས་པ་དྲུག་ཚང་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་ཐ་མ་ཡིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གང་གིས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་འདས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གཞན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བར་ཟད་དོ༎

དེ་ལ་ཕུང་པོ་དག་གིས་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་སོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་དག་གིས་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་སོ། །མདོར་བསྡུ་ན།

ཕུང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །
ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྡུས། །
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། །
གཞན་གྱི་དངོས་དང་མི་ལྡན་ཕྱིར༎ ༡༨ ༎

ཕུང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་

དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ།། བསྡུ་བ་དེ་ནི་གང་དང་གང་ནས་འབྱུང་ཡང་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། གཞན་གྱི་དངོས་པོས་ནི་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དངོས་དང་མི་ལྡན་ཕྱིར། ཆོས་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གང་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པར་ནི་མི་རུང་ངོ། དཔེར་ན་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དག་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྡུས་ཏེ། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་པོ་དག་གིས་འཁོར་རྣམས་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་གཞན་བསྡུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི། རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཛར་བཏགས་པ་ཡིན་པར་བྱའོ།།

མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁམས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར།

མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི།
རིགས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས།
འདུ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་ཉིད།
མཛེས་བྱའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་འབྱུང་ངོ་།། ༡༩ །།

མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་མོད་ཀྱི། །རིགས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས། །འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་ཉིད། །དེ་ལ་རིགས་འདྲ་བ་ནི་གཉི་ག་མིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་ཡུལ་འདྲ་བ་ནི་གཉི་གའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲ་བ་ནི་གཉི་ག་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་མིག་གི་ཁམས་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྣ་དག་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །མཛེས་བྱའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །མིག་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རྟེན་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་རྣ་བའི་རྟེན་གཅིག་དང་། སྣའི་བུ་ག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན། ཤིན་ཏུ་མི་མཛེས་པར་འགྱུར་རོ༎

ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

སྤུངས་དང་སྐྱེ་སྒོ་རིགས་ཀྱི་དོན།
ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན།
རྨོངས་དབང་འདོད་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར།
ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏོ༎ ༢༠ ༎

སྤུངས་དང་སྐྱེ་སྒོ་རིགས་ཀྱི་དོན། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། །མདོ་ལས། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་འདས་པ་འམ།

མ་འོངས་པ་ལམ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལམ། ནང་གི་ལམ། ཕྱིའི་ལམ། རགས་པ་ལམ། ཕྲ་བ་ལམ། ངན་པ་ལམ། གྱ་ནོམ་པ་ལམ། ཐག་རིང་བ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་ལམ། ཉེ་བ་ན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྤུངས་པའི་དོན་ནི་ཕུང་པོའི་དོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ།། དེ་ལ་ཇེ་ཐག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། གཟུགས་འདས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགགས་པའོ། །མ་འོངས་པ་ནི་མ་བྱུང་བའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་བྱུང་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ནང་གི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའོ། །གཞན་ནི་ཕྱིའི་འོ། །ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། རགས་པ་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཕྲ་བ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་ལྟོས་པ་བ་ཡིན་ཏོ།། གལ་ཏེ་ལྟོས་པ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་པས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་བལྟོས་ཏེ་རགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ནམ་ཏུ་ཡང་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་ཕྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕ་དང་བུ་བཞིན་ནོ། །ངན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །གྱ་ནོམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ།། རིང་བ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའོ། །ཉེ་བ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །འདི་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། རགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཕྲ་བ་ནི་ཡིད་ལས་བྱུང་བའོ།། ཡང་ན་ས་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བཙུན་པ་ན་རེ་ནི། གཟུགས་རགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལྔས་གཟུང་བར་བྱ་བའོ། །གཞན་ནི་ཕྲ་བའོ། །ངན་པ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའོ། །གྱ་ནོམ་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །རིང་བ་

ཏེ་ཕྱུར་བ་ནི་སྣང་བ་ཅན་ནོ། །ཉེ་བ་ནི་ཕྱལ་སྣང་བ་ཅན་ནོ། །འདས་པ་ལ་སོགས་ང་ནི་ངང་གི་ཆེད་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོང་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་རིང་བ་དང་ཉེ་བ་ཉིད་ནི་རྟེན་གྱི་དབང་གིས་སོ། །རགས་པ་དང་སྲ་བ་ཉིད་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱར་རོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྒོའི་དོན་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་ཏེ། ངེས་པའི་ཚིག་ཏུ་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མཆེད་པར་བྱེད་པས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཏེ། རྒྱས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །རིགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ལ་ལྕགས་དང་ཟངས་དང་དངུལ་དང་གསེར་ལ་སོགས་པ་རིགས་མང་པོ་དག་ཡོད་པ་ལ་ཁམས་ཤེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྟེན་དང་རྒྱུད་ཅིག་ལ་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཡོད་པ་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འབྱུང་གནས་དག་ནི་རིགས་ཤེས་བྱ་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གང་གི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ཁམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བས། ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤུངས་པའི་དོན་ཕུང་པོའི་དོན་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫས་དུ་མ་འདུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤུངས་པ་དང་གང་ཟག་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་

གཅིག་བུ་ཡང་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་གཅིག་པུ་ལ་སྤུངས་པ་ཉིད་མེད་པས་སྤུངས་པའི་དོན་ནི་ཕུང་པོའི་དོན་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།། །གཞན་དག་ན་རེ། ཁ་བའི་ཁུར་ཁྱེར་བའི་དོན་ཏམ། ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དོན་ནི་ཕུང་པོའི་དོན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱུ་བ་པོ་དཔུལ་བར་བྱ་བའི་ཕུང་པོ་གསུམ་དག་ཏུ་དཔུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་ཏེ།། དེ་ནི་མདོ་དང་འགལ་ལོ། །མདོ་ལས་ནི་སྤུངས་པའི་དོན་ཁོ་ནར་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་འདས་པ་འམ་མ་འོངས་པ་འམ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེང་ནི་གཟུགས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ཕུང་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། གཟུགས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་ཤེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཤེས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཕུང་པོ་དག་ནི་སྤུངས་པ་བཞིན་དུ་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མང་པོ་ནི་སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་རྒྱུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡུལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལས་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་མངོན་པ་པ་ཞིག་ཕུང་པོ་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་ལྟ་ན་ནི་དེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྫས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་དང་། ཕུང་པོ་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འོན་ཏེ་མི་ལྟ་ན་ནི་རྡུལ་

ཟ་རབ་ཁམས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་དང་། ཕུང་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཕྱོགས་ཡིད་ཡང་ཕྱོགས་ཅན་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚིག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་རྩོམ་པར་མཛད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། གདུལ་བ་རྣམས་ཀྱི། །རྨོངས་དབང་འདོད་རྣམས་གསུམ་གྱི་ཕྱིར། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་མོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྨོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་རྨོངས་སོ།། ཁ་ཅིག་ནི་གཟུགས་ཁོ་ན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་གཟུགས་དང་སེམས་དག་ལའོ།། །།དབང་པོ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། རྟུལ་པོའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚིག་བསྡུས་པ་དང་། བར་མ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། གསུམ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གྲག་གོ །

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ལ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་དག་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཕུང་པོར་བྱས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ།

རྩོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དང་།
འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཕྱིར་རིམ་རྒྱུའི་ཕྱིར།
སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་།
འདུ་ཤེས་ལོགས་ཤིག་ཕུང་པོར་བཞག །༢༡॥

རྩོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དང་། །འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཕྱིར་རིམ་རྒྱུའི་ཕྱིར། །སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལོགས་ཤིག་ཕུང་པོར་བཞག །རྩོད་པའི་རྩ་བ་དག་ནི་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་ཞེན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དག་སྟེ། ཚོར་བ་རོ་མྱོང་བའི་དབང་གིས་ནི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ལ། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ནི་ལྟ་བ་རྣམས་ལའོ། །དེ་དག་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་འཁོར་རོ། །གང་ཡང་ཕུང་པོའི་གོ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་གོ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་འདི་གཉིས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཕུང་པོར་བྱས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་བཤད་པར་བྱའོ॥

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་དག་ཏུ་ནི་འདུས་མ་བྱས་བཤད་ལ། ཕུང་པོ་དག་ཏུ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཕུང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས།
དོན་དུ་མི་རུང་ཕྱིར་མ་བཀག
རིམ་ནི་རགས་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས།
སྤོང་སོགས་དོན་ཁམས་ཇི་བཞིན་ནོ༎ ༢༢ ༎

ཕུང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས། །དོན་དུ་མི་རུང་ཕྱིར་མ་བཀག། དེ་ནི་ཕུང་པོ་དག་གི་ནང་དུ་བརྗོད་ན་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྡུ་བར་ནི་མི་ནུས་སོ། །ཕུང་པོ་གཞན་པར་བརྗོད་པར་ཡང་མི་ནུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤུངས་པའི་དོན་དུ་ནི་ཕུང་པོའི་དོན་ཏོ་ཞེས་བཤད་ན། འདུས་མ་བྱས་ནི་གཟུགས་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གཞི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ན། འདུས་མ་བྱས་ནི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་གཉི་ག་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་མ་བཞག་གོ །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ཆག་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་

མོ་ཞིག་པ་ཡང་བྱུང་བོ་ཡིན་པར་གི་འོས་སོ་ཉེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ༎ ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རིམ་ནི་རགས་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །སྣོད་སོགས་དོན་ཁམས་ཇི་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་པས་རགས་སོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་ཚོར་བ་ནི། རྒྱུ་བ་རགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ངའི་ལག་པ་ལ་ཚོར་རོ། །ངའི་རྐང་པ་ལ་ཚོར་རོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདོགས་སོ༑ ༑འདུ་ཤེས་ནི་གཉིས་པས་ཆེས་རགས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བས་ནི་འདུ་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཆེས་རགས་པ་དེ་སྔར་བཤད་དོ། །ཡང་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ན་ཕོ་དང་མོ་དག་ཕན་ཚུན་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཚོར་བའི་རོ་མྱོང་བ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་སོ། །སེམས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྣོད་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་སྣོད་དང་ཟས་དང་ཚོད་མ་དང་བྱེད་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་ཁམས་ཀྱིས་ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སོ། །ཚོར་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་གསུམ་མོ། །འདུ་བྱེད་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་སྲིད་

པའི་རྩེ་མོ་སྟེ། འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་སོ་ཞེས་ཕུང་པོའི་གོ་རིམ་ཞིང་དང་ས་བོན་གྱི་གོ་རིམ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་ལྔ་སྟེ། མི་ཉུང་མི་མང་ངོ་། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་དག་ནི་ཆོས་རགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གོ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཟས་དང་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་དག་གིས་ཁམས་གཉིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གོ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དག་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཕུང་པོར་བྱས་སོ།།

མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་གོ་རིམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་དབང་ཉིད་ཀྱི་ན་དེའི་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས།

ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྔ།
འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་དོན་ཕྱིར་བཞི།
གཞན་ནི་ཆོས་རིང་ལྷུང་འཇུག་ཕྱིར།
ཡང་ན་ཇི་ལྟར་གནས་བཞིན་རིམ།། ༢༢ ||

ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྔ། མིག་ལ་སོགས་པ་ལྔའི་ཡུལ་ནི་ད་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔར་སྨོས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་གི་ཡུལ་ནི་ད་ལྟར་ཡིན་པ་ནས། ཁ་ཅིག་གི་ཡུལ་ནི་དུས་གསུམ་

དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་བང་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་རོའི་ཕྱིར་བཞི། དང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སྙིགས་སོ། །ལྷ་རྣམས་ལས་གྱུར་པའི་སྔར་སྨོས་པ་ནི་ཡུལ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ན་རེས་ཏེ། རེས་འགའ་ནི་འབྱུང་བ་དག་ཡིན་ལ། རེས་འགའ་ནི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །རེས་འགའ་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་ཆེས་རིང་འགྱུར་འདུག་ཕྱིར། །ལྷག་མ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཆེས་རྒྱུད་རིང་བ་དང་ལྡུར་བར་འདུག་པས་གཞན་པས་སྔར་སྨོས་ཏེ། མིག་དང་རྣ་བའི་ཡུལ་རྒྱུད་རིང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྔར་སྨོས་སོ། །དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མིག་ནི་ཆེས་རྒྱུད་རིང་པོ་ལ་འདུག་ཏེ། ཆུ་ཀླུད་རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་མཐོང་ཡང་དེའི་སྒྲ་མི་ཐོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་སྔར་སྨོས་སོ། །སྣ་དང་ལྕེ་ནི་རྒྱུད་རིང་པོ་ལ་འདུག་པ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྣ་ནི་ཆེས་ལྡུར་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར་སྔར་སྨོས་ཏེ། ཟས་ལྕེ་དང་མ་ཕྲད་པ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་གནས་བཞིན་རིམ་ཡང་ན། ལུས་འདི་ལ་མིག་གི་རྟེན་ནི་དང་པོ་ན་གནས་སོ། །དེའི་འོག་ན་ནི་རྣ་བའི་འོ། །དེའི་འོག་ན་ནི་སྣའི་འོ། །དེའི་འོག་ན་ནི་ལྕེའི་འོ། །ལུས་ཀྱི་ནི་ཕལ་ཆེར་དེའི་འོག་ནའོ། །ཡིད་ནི་དེ་དག་ལ་རྟེན་པ་དང་ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ནི་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་དག་ལས་གཅིག་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བརྗོད་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། གཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ།

བྱེ་བྲག་དོན་དང་གཙོ་བོའི་ཕྱིར།
ཆོས་མང་བ་དང་མཆོག་བསྡུས་ཕྱིར།
གཅིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་།
གཅིག་ནི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད།། ༢༨ ༎

བྱེ་བྲག་དོན་དང་གཙོ་བོའི་ཕྱིར། །ཆོས་མང་བ་དང་མཆོག་བསྡུས་ཕྱིར། །གཅིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཅིག་ནི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །བྱེ་བྲག་གི་དོན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཅི་ནས་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་བཅུ་པོ་འདི་དག་སོ་སོར་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མིག་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་དག་གིས་ནི་གང་མིག་ལ་སོགས་པ་ངང་ཏེ་མིང་མ་བཏགས་ལ། གཟུགས་ནི་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། འདིའི་མིང་གཞན་མ་བརྗོད་དོ། །ཡང་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དག་གིས་རེག་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། བསྟན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་འདི་ནའོ། ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ནའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དེ་གཟུགས་སོ་ཞེས་གྲགས་ཀྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་གི་དོན་ཉིད་ཀྱིས། གཅིག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཤད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདིར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མང་པོ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྣང་སྐྱུར་ཛེར་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དེར་བསྡུས་ཏེ། གཞན་དུ་ནི་ས་ཡིན་ནོ༎ གཞན་དག་ན་རེ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་རགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤ་དང་ལྷ་དང་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་མིག་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

མདོ་དག་ལས་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཤེས་བྱ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཀྱང་དགོས་ན། ཅི་དེ་རྣམས་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་སམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་ཀྱི། ཐ་དད་པ་ནི་མེད་དེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག །

ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག
གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག
ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་རྣམས་ནི།
གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས༎ ༢༥ ༎

ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས༎ ༎གང་དག་གི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཚིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་སོ༎

གང་དག་གི་ལྟར་ན་མེད་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་སོ༎

ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཚད་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན།

ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེར།
ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གནས་རེ་ཡིན།
སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི།
ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས༎ ༢༦ ༎

ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པའི་ཚད་ཙམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ༎ དེ་ནི་ཤློ་ཀ་དྲུག་སྟོང་ངོ། །ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གནས་རེ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། བདེན་པ་དང་། ཟས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྒྱུད་རེ་རེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་

པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །འདི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་དེ། ད་དག་གི་གཉེན་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་གསུངས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ།།

ཅི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་པོ་འདི་ཕུང་པོ་ལྔ་འདི་དག་ཉིད་དུ་བསྡུས་པ།

དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར།
ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་དཔྱད་དེ།
ཇི་སྐད་བཤད་པར་བསྡུ་བར་བྱ།། ༢༡ ||

དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར། ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་དཔྱད་དེ། །ཇི་སྐད་བཤད་པར་བསྡུ་བར་བྱ། །མདོ་གཞན་དག་ལས་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་གཞན་གང་དག་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དེ་དག་གི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་དག་ཉིད་དུ་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་དག་

པས།། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་སོ། །ལྷག་པ་ཏྲམས་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་སོ། །ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་དག་ལས་བརྒྱད་ནི་ཟ་ཚགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བསྡུས་སོ། །འཁོར་རྣམས་དང་བཅས་ན་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དག་གིས་བསྡུས་ཏེ། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དེ་དང་འདྲའོ། །ཟད་པར་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དག་ནི་ཕུང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དག་གིས་བསྡུས་སོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པོ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །འཁོར་རྣམས་དང་བཅས་ན་ནི་སྒྲ་དང་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ་དེ་དང་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དག་ཉིད་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ནི་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དག་གིས་བསྡུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་མང་པོ་ལས་ཁམས་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བསྡུ་བར་རིག་པར་བྱའོ༎

དེར་གང་དག་སའི་ཁམས་དང་། ཆུའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་བསྟན་པ་ལ། དེ་དག་ལས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་བཤད་ད། དེ་ཅི་ནམ་

མཁའ་ཉིད་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་འམ། ཞེ་ན། སྨྲས་པ། མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ཞེ་ན།

བུ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཤེས་བྱ།
སྣང་དང་མུན་པ་དག་ཡིན་ལོ།
ཟག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི།
རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཡིན་སྐྱེ་བའི་རྟེན།། ༢༨ །།

སྒོ་དང་སྐར་ཁུང་དང་ཁ་དང་སྣ་ལ་སོགས་པའི། བུ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཤེས་བྱ། །བུ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ། སྣང་དང་མུན་པ་དག་ཡིན་ལོ། །བུ་ག་ནི་སྣང་བ་དང་མུན་པ་དག་ལས་གཞན་དུ་གཟུང་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སྣང་བ་དང་མུན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོའི་རང་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གྲག་གོ །དེ་ཉིད་ཐོགས་པའི་ཉེ་བའི་འཁོར་གྱི་གཟུགས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནོད་པར་བྱ་རུང་བའི་ཕྱིར་བསགས་པར་གནས་པའི་གཟུགས་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་འཁོར་རོ་ལོ། །གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལ་གཞན་མི་ཐོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཐོགས་མེད་ཀྱང་ཡིན་ལ། གཟུགས་གཞན་གྱི་ཉེ་འཁོར་ཡང་ཡིན་པས། ཐོགས་མེད་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཟག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྣམ་

ཤེས་ཁམས་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་མི་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཁམས་དྲུག་པོ་འདི་དག་ནི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་དག་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་ལས་འཆི་བའི་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལས་ཁམས་བཞི་ནི་རེག་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །ཐྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་པོ་དག་ཏུ་འདུས་སོ།།

གང་དག་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པ་དེ་དག་ལས་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དུ། བསྟན་དུ་མེད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེ་ན།

བསྟན་ཡོད་འདིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་སྟེ།
ཐོགས་དང་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བཅུ།
ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱད་དེ་དག་ཉིད།
གཟུགས་སྒྲ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམ་གསུམ།། ༢༩ །།

བསྟན་ཡོད་འདིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་སྟེ། །དེ་ནི་འདི་ནི་འདི་ནའོ་ཞེས་བསྟན་པར་ནུས་སོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པའོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་དུ། ཐོགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེ་ན། ཐོགས་དང་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བཅུ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་བསྡུས་པའི་ཁམས་བཅུ་གང་དག་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ཐོགས་པ་

ཡིན་ཏེ། ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟགས་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དང་ཡུལ་དང་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་ནི་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཞན་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལག་པ་འམ། རྡོ་བ་ལ་ལག་པ་རྡུགས་ཤིང་ཐོགས་པ་འམ། རྡོ་བ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་ཐོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཐོགས་པ་སྟེ། བཏགས་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ཆུ་ལ་ཐོགས་པ་ལ་སྐམ་ལ་མ་ཡིན་པའི་མིག་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་ཉ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །སྐམ་པ་ཐོགས་ལ་ཆུ་ལ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མི་ཕལ་ཆེའི་ལྟ་བུའོ། །གཉི་གར་ཐོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་དང་། སྦལ་བ་དང་། ཤ་ཟ་དང་། ཉ་པ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །གཉི་གར་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །མིག་གང་མཚན་མོ་ཐོགས་ལ་ཉིན་པར་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། པ་ཝང་དང་། འུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །ཉིན་པར་ཐོགས་ལ་མཚན་མོ་མ་ཡིན་པ་ནི། མི་ཕལ་ཆེར་ལྟ་བུའོ། །མཚན་མོ་དང་ཉིན་པར་ཐོགས་པ་ནི། ཁྱི་དང་། ཝ་དང་། རྟ་དང་། གུར་དང་། བྱི་ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །གཉི་གར་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པའོ། །དམིགས་པ་ཐོགས་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་རང་གི་དམིགས་པ་དག་ལ་ཐོགས་པའོ། །ཡུལ་དང་དམིགས་པ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གང་ལ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ༑ ༑ཡང་ཅི་ལྟར་ནང་གི་ཡུལ་ལ་མ་དམིགས་པ་ལ། འཇུག་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་ལ་གཏོད་པ་ནི་ཐོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདིར་བཅུ་པོ་དག་ནི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐོགས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཕན་ཚུན་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གང་དག་ཡུལ་ཐོགས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐོགས་པས་ཀྱང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མུ་བཞི་སྟེ། མུ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡུལ་ལྔ་པོ་དག་གོ །གསུམ་པ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དག་གོ །བཞི་པ་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །གང་དག་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཉིད་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པས་ཀྱང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆིག་ཕྱི་མ་དང་སྦྱར་བ་སྟེ། རེ་ཞིག་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་ཐོགས་པས་ཡོད་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་སོ། །བཙུན་པ་གཞན་དག་ན་རེ་ནི། གང་ལ་ཡིད་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་གཞན་དག་གིས་ཐོགས་པར་བྱ་ནུས་པ་དེ་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བཟློག་པ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་

པོ་དེ་དག་ལས་དགེ་བ་རྣམས་ནི་དུ། མི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་དུ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེ་ན། ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱད། བརྒྱད་པོ་དག་གང་ཞེ་ན། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་བཅུར་བཤད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་གཟུགས་སྒྲ་མ་གཏོགས། དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་དང་། དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱའི་ཁམས་རྣམས་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ངོ་བོར་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་པ་དག་གོ ། གཞན་དག་ན་རེ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཕྱིར་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་རྣམ་གསུམ། གཞན་ཁམས་བཅུ་པོ་དག་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དག་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དག་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ༎ གཞན་དག་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་ཀུན་ནས་བསླང་བ་དང་། སོ་སོར་བརྟག་པས་འགོག་པ་ནི་དགེ་བའོ། །ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་ཀུན་ནས་བསླང་བ་ནི་མི་དགེ་བའོ། །གཞན་དག་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་དང་སྒྲའི་ཁམས་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་དག་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ༎

དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ༎

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་འདོད་པར་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་ཅི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་ཅི་ཞེ་ན།

འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ།
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཅུ་བཞི་འོ།
དྲི་དང་རོ་དང་སྣ་དང་ནི།
ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས༎ ༣༠ ༎

འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཏོགས་པ་ནི་མ་བྲལ་བ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཅུ་བཞི་འོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་ཁམས་བཅུ་བཞི་སྟེ། དྲི་དང་རོ་དང་སྣ་དང་ནི། །ལྕེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས། །དེ་ན་དྲི་དང་རོ་དག་མེད་དོ། དེ་གཉིས་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་དག་གི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣ་དང་ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་མེད་དོ༎ དེ་ལྟ་ན་ནི་འོ་ན་དེ་ནི་རེག་བྱའི་ཁམས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁམ་གྱི་ཟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །སྣ་དང་ལྕེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ༎ རེག་བྱ་དབང་པོའི་རྟེན་དང་གཞི་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་

ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཟས་མེད་པ་མེད་པར་དྲི་དང་རོ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ན་ཟས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ། དྲི་དང་རོ་དག་དགོས་པ་མེད་ཀྱི། རེག་བྱ་ནི་ན་ཡོད་དོ།། །གཞན་དག་ན་རེ་ནི། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་ཞིང་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་ལ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་གྱུར་པའི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ན་གསུམ་པོ་དེ་དག་མེད་ཀྱི། དྲི་དང་རོ་དག་ནི་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འོ་ན་སྣ་དང་ལྕེའི་དབང་པོ་དག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་མེད་པར་ནི་རྟེན་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་བརྗོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དགོས་པ་ཏེང་ཟད་ན། མཛེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་ཚིག་གི་དོན་དུ་རྟེན་ཁོ་ནས་ཆོག་གི དབང་པོ་ནི་དགོས་པ་མེད་དོ། །དབང་པོ་མེད་པའི་རྟེན་ནི་མི་སྲིད་དེ།། ཕོའི་དབང་པོའི་རྟེན་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྲིད་པར་རིགས་ཀྱི། སྣ་དང་ལྕེའི་དབང་པོའི་རྟེན་ནི་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ནི་དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་སྲིད་པར་རིགས་སོ།། །དགོས་པ་མེད་པར་ཡང་དབང་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མངལ་དུ་ངེས་པར་འཆི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན། །དབང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལ་སྲེད་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །གང་

ཡང་ཡུལ་ལ་སྡིད་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་གཉེན་གྱི་ཟ་བར་དབང་པོ་ལ་ཀྱང་སྡིད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ། སྣ་དང་ལྕེའི་དབང་པོ་དག་འབྱུང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཡང་ན་ཕོའི་དབང་པོ་ཡང་ཅི་སྟེ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར། མི་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཛེས་པར་འགྱུར། དགོས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུའི་དབང་གིས་འབྱུང་བས། རྒྱུ་ཡོད་ན་མི་མཛེས་པར་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ནི་མདོ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་མེད་པ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནས་དབང་པོ་དག་སྡིད་པ་དེ་དག་གི་དབང་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས། འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་ཡིན་ན་ཕོའི་དབང་པོ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་སྐད་དུ་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་སྡིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ཀྱི། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་པས། དེ་ན་སྣ་དང་ལྕེའི་དབང་པོ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི། དྲི་དང་རོ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕོའི་དབང་པོ་ནི་འཁྲིག་པ་རེག་པའི་སྒོ་ནས་ཅི་ཞིག་སྡིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས། དེ་ལྟ་བས་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་བཅུ་བཞིའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

གཟུགས་མེད་གཏོགས་པ་ཡིད་དང་ནི།
ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁམས།

དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད།
ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ༎ ༢༧ ༎

གཟུགས་མེད་གཏོགས་པ་ཡིད་དང་ནི། །ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁམས༎ །གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་དེར་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་དམིགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡང་མེད་དོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཅི། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཅི་ཞེ་ན། ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གང་དག་བཤད་པ། དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། གང་དག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ༎ །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། །ལྷག་མ་ཁམས་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ༎

རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཅི། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་དག་ནི་ཅི། རྟོག་པ་ཡང་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཅི་ཞེ་ན།

རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡིན།

ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་སོ།
ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཉིས་ཀ་སྤངས།། ༣༢ །།

རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡིན། འདི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པའི་ཕྱིར་རྩིང་བ་ཡིན་ནོ།། ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་སོ། །ཐ་མ་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་ལས་གཞན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དག་འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་དག་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་གྱི་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དཔྱོད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡང་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དཔྱོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་

ཀེ་ཏང་ཙུ་ཤི་འདུག། དེ་ཅི་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། དགོས་པ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དཔྱོད་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་ཙམ་ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ས་ན་ཆོས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དག་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་མ་གཏོགས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམས་སོ། །རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་དག་ནི་རྟོག་པའོ། །རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པ་དག་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །དཔྱོད་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་ཙམ་ནི་དཔྱོད་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཉིས་ཀ་སྤངས། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པ་དག་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་པ་ལྔ་པོ་རྣམས་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན་ན། ཅི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན།

ངེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་དྲན་པའི།
རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་མི་རྟོག །
དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེང་།
ཡིད་ཀྱི་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད།། ༣༣ །།

ངེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་དྲན་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་མི་རྟོག རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་གྲག་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱི། གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་རྐང་གཅིག་པ་ལ་རྐང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འོག་ནས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ནང་ནས་སྟོན་ཏོ། །གཞན་དག་གི་ངང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། རིམ་བཞིན་དུ། དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེང་། །ཡིད་ཀྱི་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་བྱའོ། །མཉམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉིད་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་མཉམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ།།

དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་དུ། དམིགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེ་ན།

དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་པོ།
ཆོས་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱང་མ་ཟིན་དགུ

བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྦྱོ། དགུ་པོ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས།། ༢༨ །།

དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རྣམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དག་གོ །ཆོས་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱང་། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་དག་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱའོ། །ཟིན་པ་རྣམས་ནི་དྲུ། མ་ཟིན་པ་རྣམས་ནི་དྲུ་ཞེ་ན། མ་ཟིན་དགུ །དགུ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་བདུན། བརྒྱད་པའི་ཕྱེད་དང་བཅས་ཏེ། བཤད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྦྱོ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། སྒྲའི་ཁམས་དང་ཁམས་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པོ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཟིན་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་མ་ཟིན་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ།། གཟུགས་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དབང་པོ་དང་ཟ་མི་དད་པ་རྣམས་ནི་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ནི་མ་

ཟིད་པ་ནུས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཙ་བ་ལ་གནོད་པའི་སྨན་དང་། བ་སྤུ་དང་། སེན་མོ་དང་། སོ་དག་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ས་དང་། གཅིན་དང་། མཆིལ་མ་དང་། སྣབས་དང་། ཁྲག་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཤ་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ཕན་པ་དང་གནོད་པ་དག་གིས་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་གྱི་དངོས་པོར་ཏེ་བར་གཟུང་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ན་སེམས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

ཁམས་ཏུ་དག་ཅིག་ནི་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན། ཏུ་དག་ཅིག་ནི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

རེག་བྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།
ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི།
འབྱུང་གྱུར་ཆོས་ཁམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་།
གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་པའོ།། ༣༥ ।।

རེག་བྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དག་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་དག་ནི་བཞིའོ། །འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ནི་འཇམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། འབྱུང་བ་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི། འབྱུང་འགྱུར། དབང་

པོ་ལྔའི་ཁམས་དག་དང་ཡུལ་བའི་སྟེ། ཁམས་དགུ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་འགྱུར་བ་ལས་གྱུར་པ་དག་ཁོ་ནའོ། །ཆོས་ཁམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་། འགྱུར་བ་ལས་གྱུར་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། །བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ན་རེ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་དག་ནི་འགྱུར་བ་ཙམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་བཞི་ཉིད་དང་། སྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྣ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འཛིན་ལ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་ཀྱང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་མིག་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་གཟུགས་དང་བ་གཟུགས་ཅན་བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་དང་བཅས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སློང་གཟུགས་རྣམས་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པ་གཟུགས་ཅན་བསྟན་དུ་ཡོད་ལ། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་སྒྲ་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་གཟུགས་ཅན་བསྟན་དུ་མེད་ལ། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དྲི་དང་རོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སློང་རེག་བྱ་རྣམས་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་གཟུགས་ཅན་བསྟན་དུ་མེད་ལ། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་དག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མདོ་ལས་གང་མིག་གི་ཤའི་གོང་བུ་ལ་སྲ་བ་མཁྲང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དང་ཁྲ་མི་དང་པར་འདུག་པའི་ཤའི་གོང་བུ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བསྟན་པར་ཟད་དོ༎ མངལ་དུ་འདུག་པ་ལས། དགེ་སློང་མི་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཉིད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁས་བླངས་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པའི་ཆོས་འདི་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི། སེམས་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བསགས་པ་རྣམས་ནི་དུ། བསགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་པའོ། །དབང་པོའི་ཁམས་ལྔ་ཡུལ་ལྔ་དག་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསགས་པ་དག་གོ །

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་། གཅད་པར་བྱ་བ་ནི་གང་། སྲེག་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་། བསྲེག་པར་བྱ་བ་ནི་གང་། འཇལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་། གཞལ་བར་བྱ་བ་ནི་གང་ཞེ་ན།

གཅོད་བྱེད་གཅན་པར་བྱ་བ་ཉིད།
ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས་བཞི་ཡིན།
དེ་བཞིན་བསྲེག་བྱ་འཇལ་བྱེད་པའོ།
སྲེག་དང་གཞལ་ལ་མི་མཐུན་སྣ།། ༢༦ ༎

གཅོད་བྱེད་གཅན་པར་བྱ་བ་ཉིད། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས་བཞི་ཡིན།། གཟུགས་དང་རོ་དང་དྲི་དང་རེག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབྱ་སྐྲ་དང་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཅི་ཞེ་ན། འདུས་པའི་རྒྱུན་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཅན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྐྱེད་པའོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཅད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་མ་ལུས་པར་བཅད་ན་དེ་དག་ལ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་རྣམས་ལ་ནི་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། བཅས་པའི་ཡན་ལག་ལ་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ནོར་བུའི་འོད་བཞིན་དུ་དང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཅོད་བྱེད་གཅན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་བསྲེག་བྱ་འཇལ་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་བསྲེག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཉིད་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དང་བའི་ཕྱིར་འོད་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲེག་དང་གཞལ་ལ་མི་མཐུན་སྣ། །ང་ཅིག་ན་རེ་ནི་ཁམས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད

སྲེག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གཞལ་བར་བྱ་བ་འང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ནི་མེའི་ཁམས་ཁོ་ན་སྲེག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ཉིད་ཁོ་ན་གཞལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ༎

རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁམས་རྣམས་ནི་ལྔ། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ལྔ། རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ལྔ། རྫས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་ལྔ། སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ནི་ཏེ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ།

རྣམ་པར་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་དང་།
རྒྱས་ལས་བྱུང་བ་ནང་གི་ལྔ།
སྒྲ་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་མིན།
རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས།
ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད་གཞན་རྣམ་གསུམ།
རྫས་དང་ལྡན་གཅིག་ཐ་མ་གསུམ།
སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་མིག་དང་ནི།
རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་།
ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད༎ ༣༧—༣༨ ༎

རྣམ་པར་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། །རྒྱས་ལས་བྱུང་བ་ནང་གི་ལྔ༎

རེ་ཞིག་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཁམས་ལྔ་པོ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་

ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། བར་གྱི་ཚིག་ནི་མཐོང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་གི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སྨིན་པའི་ལས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ། །དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་བཏགས་པ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་འདི་དག་ནི་སྔོན་གྱི་ལས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཟས་དང་། ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དག་གོ །གཞན་དག་ན་རེ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེས་ནི་གནོད་པ་ཙམ་ཏུ་ཟད་ཀྱི། རྒྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པའི་རྒྱུད་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཕྱིར་བཞིན་ཏུ་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་ངོ་། །སྒྲ་ནི་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱི། སྒྲ་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་མིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་དགུར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་བསྟན་བཅོས་བཏགས་པ་ལས། ཚིག་རྩུབ་པོ་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་འགྲུབ་བོ། ཞེས་གསུངས་

སོ༑ ༑ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྒྱད་པ་འདི་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་དག་ལས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་། འབྱུང་བ་རྣམས་ལས་ནི་སྣ་འབྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ༑ ༑ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྒྱད་པ་འདི་ནི་ལྔ་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་དག་ལས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་། དེ་དག་ལས་ནི་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་། དེ་དག་ལས་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་བོ། །དེ་དག་ལས་ནི་སྣ་འབྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ༎

དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡང་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྣ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། །ཐོགས་པ་མེད་པ་བརྒྱད། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ༑ སྐལ་པ་མཉམ་པ་དང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་དག་གོ །རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དག་གོ །རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། ཐོགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༎ ༢༠ ༎

གཞན་རྣམ་གསུམ། གཞན་ནི་ལྷག་མ་བཞི་པོ་གཟུགས་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་ཡིན། རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རྫས་དང་ལྡན་གཅིག །འདུས་མ་བྱས་ནི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རྫས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ལ་

ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་རྫས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ༎ ཟླ་བ་གསུམ་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནི་འདོན་པའི་རིམ་པས་ཟླ་བ་དག་ཡིན་ནོ༎ དེ་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཚོགས་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཤེས་བྱའོ། །འདུས་བྱས་གཞན་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །ཅི་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། གང་མིག་གི་ཁམས་དང་ནི་ལྡན་པ་ལས་ལྡན་པ་འཐོབ་པ་དེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ནམ། གང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་གི་ཁམས་དང་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། མིག་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་འཐོབ་པ་ཡོད། རེ་ཞིག་སོ་སོ་ནི། མིག་གི་ཁམས་དང་ཡིན་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་རིམ་གྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་འཐོབ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ནའོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་ཡིན་ལ་མིག་གི་ཁམས་དང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གྲོག་མར་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ནི། གཅིག་དང་ལྡན་པ་གྲོལ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་དང་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །གཅིག་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །གང་ཞིག་གི་ཁམས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མུ་བཞི་སྟེ། མུ་དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཞིག་པ་གྲོལ་པ་དང་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཞིག་གྲོལ་བ་དང་མ་ཉམས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་ཁམས་དང་གཟུགས་དག་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་དག་འགྲོལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བརྟག་པར་བྱའོ།། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཡང་གི་སྒྲ་ནི་ཞར་ལ་འོངས་པ་འདི་བསྡུ་བའི་དོན་ཏོ།།

ཁམས་དུ་དག་ཅིག་ནང་གི་ཡིན། དུ་དག་ཅིག་ནི་ཕྱིའི་ཡིན་ཞེ་ན།

ནང་གི་བཅུ་གཉིས་གཟུགས་ལ་སོགས།
མ་གཏོགས་ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་ནི།
བསྟེན་པ་དང་བཅས་ལྷག་མ་ནི།

དེ་དག་བཙུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། གང་ཞིག་ངང་གི་ལས་མི་བྱེད། ༢༩ །

ནང་གི་བཅུ་གཉིས། བཅུ་གཉིས་གང་དག་ཅེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་རྟེན་དྲུག་སྟེ། ཁམས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ནང་གི་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི་ཕྱིའི་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་ན་ཅི་ལྟར་ན་ནང་གི་ཁམས་ཕྱིའི་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ནི་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཅེས་ཉེ་བར་འདོགས་ཏེ།

མཁས་པས་བདག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ནི།
དུལ་བས་མཐོ་རིས་འཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གཞན་ལས།

སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ།
སེམས་དུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདྲེན།

ཞེས་སེམས་དུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོར་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ནང་གི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་པོ་དག་ནང་གི་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་

ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཡང་དེ་དག་ཉིད་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ལས་ནི་མ་འདས་སོ༑ ༑དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཡོད་ཀྱི་ཁམས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཀྱི༑ མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ནི་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ་ཡིན་པར་ཡང་འདོད་དོ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན། འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་ཀྱི་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ནི་དུས་རྣམས་སུ་འཁྲུལ་མེད་དོ༎

བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་ནི་དུ། དེ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེ་ན༑ རེ་ཞིག་གཅིག་ཏུ། ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱེད་པ་དང་བཅས། གང་ཞིག་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་ངེས་ལ་གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེས་པ་འམ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི། ཡུལ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་པ་མ་སྐྱེས་པ་འམ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་གཉེན་གྱི་ཟ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་སྙམ་པའི་སེམས་འདི་སྐྱེའོ༎ དེའི་དམིགས་པ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན།

ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་བསྙེན་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་པའོ། །དེ་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད།། གང་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་དེ་ནི་བསྙེན་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མིག་གང་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་དང་། ལྟ་བ་འམ། ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་མིག་དེ་ནི་བསྙེན་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་རང་གི་ཡུལ་ལ་བྱེད་པས་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། དེ་དང་མཚུངས་པའི་མིག་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་རྣམས་མ་མཐོང་བར་འགགས་པ་དང་། འགག་པ་དང་།། འགག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པའོ། །ནུབ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡིད་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཁོ་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།། གཟུགས་གང་དག་མིག་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་བསྙེན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དང་འདྲ་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གང་དག་མ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགགས་པ་དང་། འགག་པ་དང་། འགག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་དག་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རེག་བྱའི་བར་དག་ལ་ཡང་རང་གི་དབང་པོའི་བྱེད་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་དག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཅིག་གི་མིག་བསྙེན་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་མཚུངས་པ་

རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱའི་བར་དག་ལ་ཡང་རང་གི་དབང་པོའི་ཕྱིར་རས་དེ་དང་འདྲ་བ་དག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཅིག་གི་རིག་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཡིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །གཟུགས་ནི་གང་ཞིག་ལྟ་བ་དེའི་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གང་མི་ལྟ་བ་དེའི་ནི་དེའི་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་གང་ལ་གཅིག་ལྟ་བ་དེ་ལ་མང་པོ་ཡང་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་སྲིད་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་དང་གྲོ་གར་དང་གྱད་དག་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུའོ། །གང་གཉིས་ཤིག་གཅིག་གིས་བལྟ་བར་འགྱུར་བ་སྲིད་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་གི་དབང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ །གཟུགས་ཐུན་མོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དུ་མའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ ། གཟུགས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱའི་ཁམས་དག་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །སྒྲ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན། དྲི་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་དག་གཅིག་གིས་འཛིན་པ་དེ་དག་གཞན་གྱིས་མི་འཛིན་ཏེ། ཟད་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲེ་བའི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དེ། གཅིག་གི་སྣ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་གཞན་དག་གི་ཡང་ཡིན་པ་སྲིད་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་

དེ་དག་ནི་གཟུགས་བཞིན་དུ་བརྗོའོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་དང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྟེན་པ་ལས། ཕྱེད་པ་ལ་བསྟེན་པ་ནི་བསྟེན་པའོ། །དེ་འདི་དག་ལ་ཡོད་པས་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སམ། འབྲས་བུ་རིག་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་བསྟེན་པ་མཚུངས་པའོ། །གང་དག་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་དང་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་དག་གོ །

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཁམས་རྣམས་ནི་དུ། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་དུ། སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གཟུགས་ཅེ་ན།

བཅུ་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན།
ལྔ་ཡང་ཐ་མ་གསུམ་རྣམ་གསུམ།
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མཐོང་སྤང་མིན།
གཟུགས་མིན་དྲུག་པ་མིན་སྐྱེས་མིན།། ༤༠ །།

བཅུ་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། ལྔ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་པོ་དག་གོ །ཐ་མ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་

དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཕྲ་རྒྱས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དག་གོ །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དང་། ངན་སོང་བའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཀྱང་འཕགས་པའི་ལམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྡུ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མཐོང་སྤང་མིན། །གཟུགས་མིན་དྲུག་པ་མིན་སྐྱེས་མིན། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། གཟུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་དུ་ཆད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་དག་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །དེ་ལ་

གཞན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྒྱུ་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དབང་པོ་ལྔ་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་མེད་དོ།།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལས་ལྟ་བ་ནི་དུ། ལྟ་བ་ཡིན་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན།

མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཕྱོགས་ནི།
ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱད།
རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་མཚུངས་སྐྱེས་བློ།
ངེས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྟ་བ་མིན།། ༤༡ ||

མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཕྱོགས་ནི། ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། རྣམ་པ་བརྒྱད། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་ལྔ་དག་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། སློབ་པའི་ལྟ་བ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱ་རྒྱས་བསྟན་པར་སྟོན་པའི་དུས་ལ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ།། སློབ་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་ནི་སློབ་པའི་འོ། །མི་སློབ་པའི་ནི་མི་སློབ་པའི་འོ། །སྒྲིབ་དང་བཅས་པ་དང་སྒྲིབ་མེད་པའི་མཚན་མོ་དང་ཉིན་པོ་

གཟུགས་བརྙན་ཟླ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལྟ་བ་དག་གིས་ཆོས་ལ་ལྟའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་མཚུངས་སྐྱེས་བློ། །ངེས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྟ་མ་ཡིན།། རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ལྟ་བ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ནི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནམ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཡང་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ནི་མིག་ཀྱང་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མེད་ན། ཅི་ལྟར་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་དོན་གྱིས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བསྟེན་བཅས།
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན།
གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ནི།
གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་རོ།། ༤༢ ||

མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་། གལ་ཏེ་མིག་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་ན།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཏེ་

ག༔ རིག་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ནི་ང་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ཞེ་ན། བསྟན་བཅས། གང་གི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཚེ་མཐོང་ངོ་ །གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་ནི་མིག་ལ་བསྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ནས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བར་བྱ་བར་ནུས་པ་ནི་ང་ཡིན་ནོ།། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོད་པའི་གཟུགས་ནི་མཐོང་ངོ་ཞེས་གྲག་གོ །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ནི་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཟུགས་བསྒྲིབས་པ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །བསྒྲིབས་པ་ལ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་དོ། དེ་བས་ན་མ་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་མི་སྐྱེ་གང་གི་ལྟར་ན་མིག་གིས་མཐོང་བ་དེའི་ལྟར་ན་ནི་མིག་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པས་བསྒྲིབས་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མིག་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་བསྒྲིབས་པ་མི་མཐོང་། བཅེད་ཏུ་དང་ལྷང་ཚེང་དང་ཤེལ་དང་ཆུ་དག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་མིག་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བསྒྲིབས་པ་མཐོང་བ་ནི་ང་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། གང་ལ་སྣང་བ་ལ་སྒྲིབ་མེད་ན་གཟུགས་བསྒྲིབས་

བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ལ། གང་ལ་བགེགས་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བས། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་བསྒྲིབས་པ་མི་མཐོང་ངོ༎ །འོ་ན་གང་མདོ་ལས། གང་ཞིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ་དེར་ནི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ༎ དཔེར་ན་ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ནི་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་མི་ཤེས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སོ༎ ཡང་ན་བརྟེན་པའི་ལས་རྟེན་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྲི་ཅུ་དག་འབོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཇི་ལྟར་མདོ་ལས། མིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྡུག་པ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་མིག་གིས་རྣམ་པར་མི་ཤེས་སོ། །མདོ་ལས། བྲམ་ཟེ་མིག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བར་བྱ་བ་ལ་སྒོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མིག་གི་སྒོ་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །དེར་ནི་ལྟ་བ་ལ་སྒོ་ཞེས་བྱ་བར་ཟད་དོ། །མིག་ནི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བར་བྱ་བ་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་ན་གང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་ཤེ་ན། འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གང་གིས་གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནི་མཐོང་མོད༎ དཔེར་ན་ཤེས་རབ་འགའ་ཞིག་ལ་མཐོང་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མཐོང་

ཞེས་བྱང་ངོ། །རྣམ་པར་ཤེས་ཤེས་བྱར་བྱའོ། །གཞན་དག་ན་རེ་ནི་གལ་ཏེ་མིག་གིས་མཐོང་ན་མིག་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་ལྟ་བའི་བྱ་བ་གཞན་གང་ཞིག་ཡིན་པ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཀུན་གང་མི་རུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ལ། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་ནི། མཐོང་བ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། མིག་ནི་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲོགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྔ་སྒྲོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཅིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་མཐོང་བའོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་སྐྱེས་ན་གཟུགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་འཇོག་གི། རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་། མིག་དང་ལྡན་ཅིང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པར་ཤེས་ཤེས་ནི་མི་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མས་ཉིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ན་རེ་ནི། ནམ་མཁའ་ཕྱད་པ་འདིས་ཅི་དགོས། །མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ལྟ་བ་ནི་སུ་ཞིག་ཡིན། ལྟ་བ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་

བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་ཟད་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་དོན་དུ་འདུན་པའི་སྒོ་ནས་མིག་གིས་མཐོང་ངོ་། རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་པས་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྗོངས་ཀྱི་མིའི་ཚིག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་མིང་ལ་མངོན་པར་བརྒྱུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མིག་གིས་མཐོང་ངོ་། །རྣ་བས་ཐོས་སོ། །སྣས་ཚོར་རོ། །ལྗེས་མྱོང་ངོ་།། ལུས་ཀྱིས་རེག་གོ །ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ།།

ཅི་མིག་གཅིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ངམ། འོན་ཏེ་གཉི་གཉི་གས་ཤེ་ན།

མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་།
མཐོང་སྟེ་གསལ་བར་མཐོང་ཕྱིར་རོ།
མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་ནི།
ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་གསུམ་གཞན་དུ།། ༤༢ ||

འདི་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་སྟེ། གསལ་བར་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་པ་པ་རྣམས་ན་རེ། མིག་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟར་གཉི་ག་ཕྱེ་ན་གསལ་རབ་ཏུ་མཐོང་བར་

འགྱུར་རོ། །མིག་གཅིག་བྱེ་ལ་གཉིས་བྱེད་བྱེ་ན་བློ་བ་གཉིས་སུ་འཛིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གཏན་དུ་གྱུར་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉེན་ནམ་པར་ཆད་པར་ཐལ་བར་ཡང་རེད་དོ། ནམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཟུགས་བཞིན་དུ་ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གལ་ཏེ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་རྣ་བས་ཐོས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ན་ཅི་འདི་དག་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་མ་ཕྲད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་ནི། ཡུལ་དང་མ་ཕྲད། འདི་ལྟར་གཟུགས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་ཞིང་མིག་ལ་ཡོད་པའི་མིག་སྨན་མི་མཐོང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཐོས་སོ། །ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་ཉིད་ཅིག་ཡིན་ན་ནི་འདི་ན་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ལ་ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྣ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིག་ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཐག་རིང་བ་དང་བར་དུ་ཆོད་པ་མ་ཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་ཁབ་ལོང་གིས་ཀྱང་ལྕགས་མ་ཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟར་མི་འདྲེན། ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་ཉིད་ཅིག་ཡིན་ན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མིག་སྨན་ནམ་ཐུར་མ་ཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་ནི་མཚུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་ཡིན་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་ཀྱང་མ་ཕྲད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྲད་པ་ཉིད་དུ་མི་ནུས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རྣ་བའི་ནང་དུ་ཡང་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རྣ་བ་ནི་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་དང་མ་

ཟད་པ་ཡང་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ལྷག་མ་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་ཤེས་བྱ་བ། གསུམ་གཞན་ནོ། ཡུལ་དང་སྣད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །སྣ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དང་ཟད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དབུགས་ན་བརྡུབས་པར་དྲི་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། འདབ་ཆགས་པར་འགྱུར་བའོ༎ ཅི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རེག་གམ། འོན་ཏེ་མི་རེག་ཅེ་ན། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ན་རེ། མི་རེག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེག་པར་འགྱུར་ན་ནི་རྫས་རྣམས་འདྲེས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་རེག་ན་ནི་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་རེག་པར་གྱུར་ན་ལག་པས་ལག་པ་ལ་བསྣུན་ན་འབྱེད་པར་འགྱུར་ལ། རྡོ་བས་རྡོ་བ་ལ་བསྣུན་ན་ཡང་འབྱེད་པར་འགྱུར་རོ༎ ཅི་ལྟར་བསགས་པ་ལ་བརྒྱབ་ན་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རླུང་གི་ཁམས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རླུང་གི་ཁམས་ཁ་ཅིག་ནི་འཇིག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིག་པའི་ཚེའི་ལྟ་བུའོ། ཁ་ཅིག་ནི་འཛིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆགས་པའི་ཚེའི་ལྟ་བུའོ། །ད་ནི་ཅི་ལྟར་ན་འདབ་ཆགས་པར་སྣད་པས་གསུམ་པོ་ཡུལ་དང་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དབུས་ན་ཕྲན་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་འདབ་ཆགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདུས་པ་རྣམས་ནི་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེག་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐེ་ཚིག་ཏུ་

བཀོད་པ་ལས། ཅི་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཞིག་སྐྱེས་པ་འམ། འོན་ཏེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་སྐྱེ་ཞེས་དྲིས་ནས། སྨྲས་པ། རྒྱུའི་སྦྱོར་རེས་འགའ་ནི་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྐྱེ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་དྲན་པར་ཞུགས་པ་ནའོ། །རེས་འགའ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རིག་པ་སྐྱེ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་བསགས་པར་འགྱུར་བ་ནའོ། །རེས་འགའ་ནི་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རིག་པ་སྐྱེ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་བསགས་པ་དང་ལྡན་པ་བསགས་པ་ཁོ་ནའོ། །རེས་འགའ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་ཏི་ཐེང་གི་རྡུལ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་གཞུང་འདི་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ན་རེ་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་རིག་པར་གྱུར་ན་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མར་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ༎ བཙུན་པ་ན་རེ་ནི། རིག་པ་ནི་མེད་ཀྱི། འདབ་ཆགས་པ་ལ་རིག་གོ་སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་པར་ཟད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། བཙུན་པའི་ལུགས་འདོད་པར་བྱའོ༎ དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི། བར་སྟོང་པ་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སུ་ཞིག་འགོག་ན། འདི་ལྟར་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཏུ་འདོད། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ལས་བསགས་པ་དག་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཁོ་ན་བསགས་པ་ལ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཕྱོགས་ཆ་ཐ་དད་པར་རྟོགས་ན་ནི་རེག་གམ་མ་རེག་ཀྱང་རུང་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བ་ཡིན་ན་ནི་རེག་པ་ལ་འང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ༎

ཡང་ཅི་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚད་དང་

མཉམ་པའི་དོན་ལ། མགལ་མེའི་འཁོར་ལོའི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱུར་ཟུ་འདུག་པས་རི་ལ་སོགས་པ་འཛིན་ནམ། འོན་ཏེ་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་ཞིག་ལ་འཛིན་ཅེ་ན། རི་ཞིག་གང་དག་ཡུལ་དང་ཟད་པར་བཤད་པ།

སྒྲ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི།
ཡུལ་ནི་མཉམ་པ་འཛིན་པར་འདོད།
ཐ་མའི་རྟེན་འདས་བྱ་རྣམས་ཀྱི།
དེ་དག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའང་ཡིན།། ༢༢ །།

སྒྲ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཡུལ་ནི་མཉམ་པར་འཛིན་པར་འདོད། །དབང་པོ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་དང་ཕྲད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་དོ།། མིག་དང་རྣ་བ་དག་གིས་ནི་མ་རེས་ཏེ། རེས་འགའ་ནི་ཆུང་སྟེ། གང་གི་ཚེ་སྦྲའི་རྡོ་མོ་མཐོང་བ་ལྟའོ། རེས་འགའ་ནི་མཉམ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་རྒྱུན་འབྲུ་མཐོང་བ་ལྟའོ། རེས་འགའ་ནི་ཆེ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་མིག་ཕྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་རི་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་ལྟའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་སྤྲང་ཟུ་དང་འབྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་པས་འདིའི་ཚད་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་ནི་མི་དཔྱད་དོ། །ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་མིག་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་གོ་སྐྱོད་ཀྱི་མེ་

ཏོག་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ། ཁ་དོག་དང་བས་བཀབ་པས་ན་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གོང་བུ་བཞིན་དུ་གླ་ཚོག་ན་གནས་ཏེ། སྐྱིལ་བཞིན་དུ་དང་བའི་ཕྱིར་པད་ཚུན་མི་སྒྲིབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྣ་བའི་དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་རྣ་བའི་འབྲུག་གི་ནང་ན་གནས་སོ། །སྣའི་དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་མཚུལ་བའི་ནང་ན་གནས་ཏེ། དབང་པོ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཐེང་བ་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །ལྕེའི་དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་ཟླ་བ་ཁམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལྕེའི་དབུས་ན་སྐྲའི་རྩེ་མོའི་ཚད་ཙམ་ཞིག་ལྕེའི་དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དག་གིས་མ་ཁྱབ་སོ། །ཞེས་གྲག་གོ །ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་ལུས་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །མོའི་དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་རྟའི་སྦུབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ཕོའི་དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་མཐེ་བོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་རེས་འགའ་ནི་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །རེས་འགའ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །རེས་འགའ་ནི་ཁ་ཅིག་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྕེའི་དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་རིལ་གྱིས་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མེད་དེ། རབ་ཏུ་འབར་བའི་དམྱལ་བའི་ནང་ན་འཁོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚད་མེད་པ་ཞིག་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ན་ནི་ལུས་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ་ལོ། །དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བམ་ཡུལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་

གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དག་གི་རྟེན་དང་དམིགས་པ་ནི་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནི་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཞིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ཁམས་དྲུག་པོ་བཤད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ད་ལྟར་ཡིན་ལ། ཐ་མའི་དུས་གསུམ་ཡིན་པ་ལྟར། རྟེན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཐ་མའི་རྟེན་འདས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དོ༎

ལྔ་རྣམས་ཀྱི། དེ་དག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འང་ཡིན། འང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ནི་མིག་ཡིན་པ་ནས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་ལུས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་འདས་པའི་རྟེན་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་རྟེན་ནི་དབང་པོ་གཉིས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་གང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོར་ཡིན་པ་དེ་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོར་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མུ་བཞི་སྟེ། མུ་དང་པོ་ནི་མིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་བཤད་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་དབང་པོ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

ཉི་ཚེ་ག་སྡུ་མ་དང་སྦྱོར་བ་སྟེ། རེ་ཞིག་གང་རྟེན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་ཉི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གྱི་དངོས་པོར་ཡང་ཡོད་དོ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་ལ་རྟེན་གྱི་དངོས་པོར་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདས་མ་ཐག་པའོ།།

ཡང་ཞིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལུས་ཏེ་སྐྱེ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞིག་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཞེས་བྱའི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་དག་གྱུར་པས་འགྱུར་ཉིད་ཕྱིར།
རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན།
དེ་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར།
དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྟན།། ༦༤ ||

དེ་དག་གྱུར་པས་འགྱུར་ཉིད་ཕྱིར། རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན།། ཁམས་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་དང་གནོད་པ་དང་། གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱུར་པས་ནི་དེ་དག་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཉིད་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི

མིང་དུ་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་དག་གིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ། དེའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྟན། ཅི་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་མི་ནུས་ལ། གཟུགས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་དམིགས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྟན་གྱི། གཟུགས་ལ་སོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྔ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་དང་། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ལུས་གང་ལ་གནས་ཏེ་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་ལྟ་བ་ན། ཅི་ལུས་དང་མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ས་གཅིག་ལ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་ས་པ་ཡང་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱེ་བྲག་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་རང་གི་མིག་གིས་རང་གི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རང་གི་གཟུགས་

རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་གིས་ལྟ་བ་ན་ལུས་དང་གཟུགས་དག་ནི་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིག་དག་ནི་དེའི་ས་པ་ཡིན་ནོ།། །།བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དག་ལ་ལྟ་ན་ནི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་གིས་ལྟ་བ་ན་ལུས་དང་གཟུགས་དག་ནི་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ལ། མིག་ནི་དེའི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དག་ལ་ལྟ་བ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་དག་ནི་དེའི་ས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་པ་དག་ལ་ལྟ་བ་ན་མིག་དང་གཟུགས་དག་ནི་དེའི་ས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ལ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པའི་མིག་གིས་དེ་དག་གི་ས་པ་དང་ས་འོག་མ་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེས་པ་རང་གི་མིག་གིས་རང་གི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་མ་རྣམས་ལ་ལྟ་ན་ནི་གསུམ་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་གཟུགས་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་གིས་ལྟ་བ་ན་གསུམ་ནི་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ལ། མིག་ནི་དེའི་ས་པ་ཡིན་ནོ།། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ན་ལུས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ནི་

རང་གི་ས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་རྣམས་ནི་འོག་མ་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་ནི་དེའི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ན་མིག་དང་གཟུགས་ནི་དེའི་ས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མིག་གིས་ལྟ་བའི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་རང་དང་གཞན་གྱི་མིག་དག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་ས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།

ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་མ་ཡིན།
མིག་གི་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡི་གཟུགས།
ལུས་ཀྱིའང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ།། ༤༧ །།

ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་མ་ཡིན། ལུས་དང་མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་ས་བླ་པ་ཡིན་ནོ།། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དང་ས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ས་གང་པའི་ལུས་ཡིན་པ་ས་དེ་པ་འམ་ས་གོང་མ་པའི་མིག་དེ་ཡིན་གྱི། ས་འོག་མ་པ་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །འདིའི་མིག་གི་ཡུལ་ནི་དེའི་ས་བ་འམ་ས་འོག་མ་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཀྱི། མིག་གི་གོང་མའི་གཟུགས་ན་ཡིན། ས་གོང་མ་པའི་གཟུགས་ས་འོག་མ་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་ནི་ནམ་ཡང་མི་ནུས་སོ༎ རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་གོང་མ་ནི་མིག་གི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་བཞིན་ནོ༎ དེའི་གཟུགས་ལུས་ཀྱི་འང་གཉི་ག་ཐམས་ཅད་དུ། དེའི་ཞེས་བྱ་བ་བཀོད་མ་ཐག་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་གོང་མ་དང་འོག་མ་དང་རང་གི་ས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་འང་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིན་ནོ༎

སྣ་བཤད་དེ་བཞིན་གསུམ་དག་ནི།
ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད།
ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་དང་ནི།
རང་གི་ས་ཡིད་མ་ངེས་ཏེ༎ ༢༡ ༎

ཇི་ལྟར་མིག་འདི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར། སྣ་བཤད་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་ལ་འོག་མའི་སྣ་ན་ཡིན། །སྣ་བའི་གོང་མའི་སྣ་ན་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དེ་ཡི་སྒྲ། །ལུས་ཀྱིའང་གཉི་ག་ཐམས་ཅད་དུ། ཞེས་རྒྱས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གསུམ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་

གི་ས་པ་ཉིད། །སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་རང་གི་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རང་གི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་བསྟན་ནས། ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་རྗོད་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་དང་ནི། རང་གི་ས། ལུས་དང་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་རེག་བྱ་ནི་རྟག་ཏུ་རང་གི་ས་པ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་ནི་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། ཁ་ཅིག་ནི་ས་འོག་མ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ལ་ངེས་ཏེ། རེས་འགའ་ནི་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་དག་དང་མཚུངས་པའི་ས་པའི་ཡིད་ཡིན་ལ། རེས་འགའ་ནི་ས་གོང་དང་འོག་མ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ལྡ་པའི་ལུས་ལ་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཡིད་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པར་ས་ཐམས་ཅད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་རྒྱས་པར་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་མཛོད་ཀྱི་གནས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚིག་གི་ཕྲུར་ཧ་ཅང་མངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་མ་བཤད་དེ། དགོས་པ་ཆུང་ལ་ངལ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉར་ལ་འོངས་པའི་སྐབས་རྫོགས་སོ॥

ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ།

གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་ཡི་བློ།
འདུས་མ་བྱས ཆོས་རྟག་པ་འོ།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གང་དག་ནི།
བཅུ་གཉིས་ནང་གིར་བཤད་དབང་པོ།། ༢༨ ।।

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་
ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དང་པོའོ།།

གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་ཡི་བློ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་རྣམས་ནི་གྲངས་བཞིན་དུ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས བློའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་པུས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་པ་རྣམས་ནི་རུ། མི་རྟག་པ་རྣམས་ཅི་

དུ་ཞེ་ན། ངེས་པ་གཅིག་རིལ་པོར་རྟག་པ་ནི་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྟག་པ་འོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་ངེས་པ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟག་ལ། ལྷག་རྣམས་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་དུ། དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཕྱེད་དང་གང་དག་ནི། བཅུ་གཉིས་ཉང་གིང་བཤད་དབང་པོ། །མདོ་ལས། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྣའི་དབང་པོ་དང་། ལྕེའི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མོའི་དབང་པོ་དང་། ཕོའི་དབང་པོ་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་མངོན་པ་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་པར་བཞག་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྲོག་གི་དབང་པོའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འདོད་དེ། དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱེད་ནི་སྲོག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། གསུམ་པོ་དག་གི་ཆ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ངེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་གི་བཅུ་གཉིས་ནི་མིག་ལ་

སོགས་པ་རང་གི་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ལྟ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །ཡི་དང་བའི་དབང་པོ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འོག་ནས་འཆད་དོ། །ལྷག་མ་ཁམས་བཞི་པོ་དག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ༎

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས་ཁམས་བསྟན་པ་ 5
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་མཛོད་ཀྱི་གནས་དང་པོའོ༎

གཉིས་པ།

དབང་པོ་རྣམས་བཤད་ལ་དབང་པོའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། དབང་ནི་དབང་ཕྱུག་དམ་པའོ། །དེ་དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དབང་བྱེད་པའི་དོན་ནི་དབང་པོའི་དོན་ཏོ། །འདི་དག་ལས་གང་ཞིག་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན།

ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ།
དབང་བྱེད་བཞི་རྣམས་གཉིས་ལ་ལོ།
ལྔ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་ལ།། ༧ །།

རེ་ཞིག་མིག་དང་རྣ་བ་དག་རེ་རེ་ཞིང་དོན་བཞི་དབང་བྱེད་པ་ནི། ལོང་བ་དང་འོན་པ་དག་ནི་མི་མཛེས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་ཐོས་ནས་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བ་དང་། མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་དག་སྐྱེད་པ་དང་། གཟུགས་བལྟ་བ་དང་སྒྲ་

BIBLIOTHECA BUDDHICA. XX.

ТИБЕТСКИЙ ПЕРЕВОД

ABHIDHARMAKOÇAKĀRIKĀH

и

ABHIDHARMAKOÇABHĀṢYAM

СОЧИНЕНИЙ

VASUBANDHU.

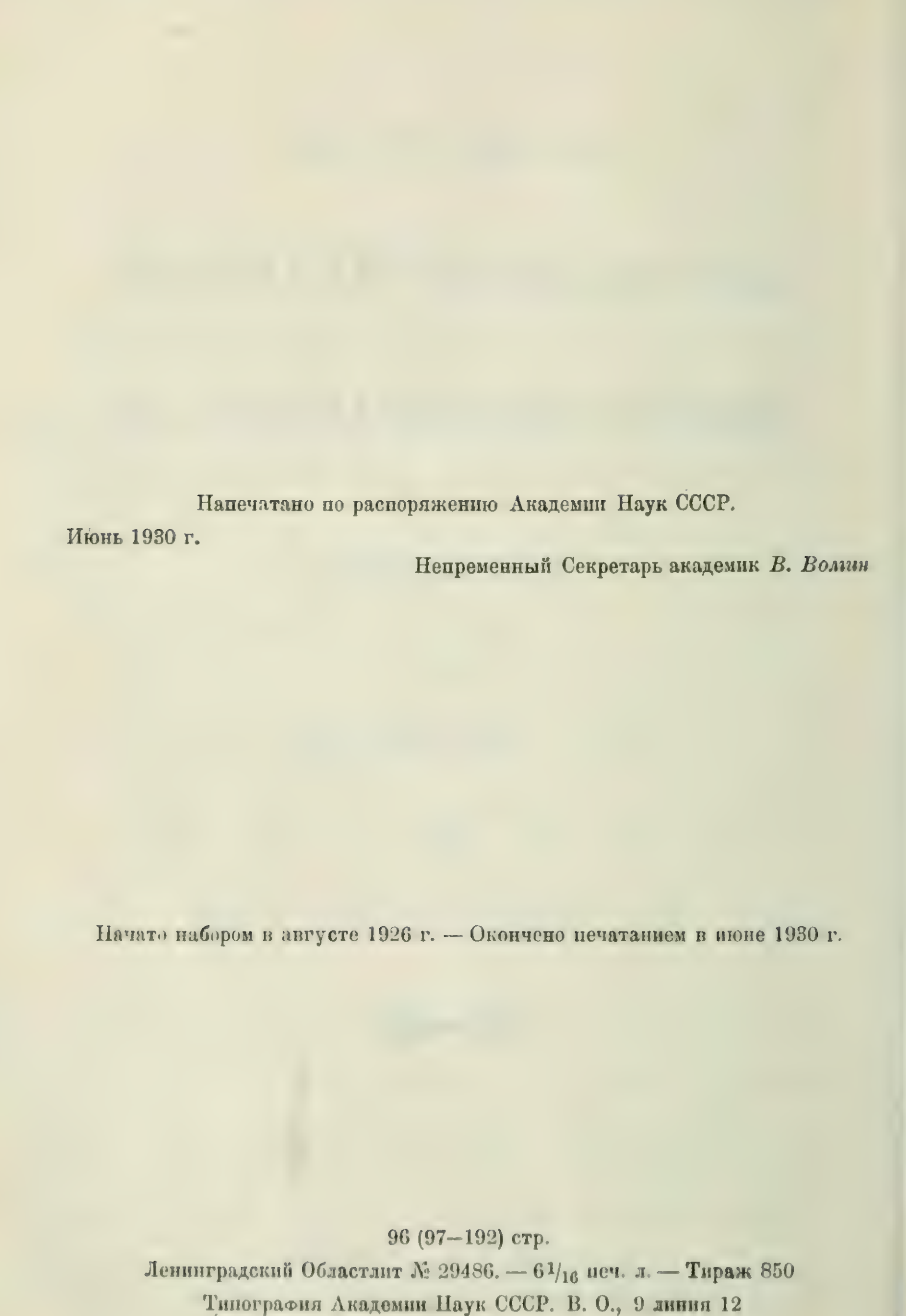
ИЗДАЛ

Ф. И. ЩЕРБАТСКОЙ.

II

ЛЕНИНГРАД — 1930 — LENINGRAD
ИЗДАТЕЛЬСТВО АКАДЕМИИ НАУК СССР

Напечатано по распоряжению Академии Наук СССР.

Июнь 1930 г.

Непременный Секретарь академик *В. Волгин*

Начато набором в августе 1926 г. — Окончено печатанием в июне 1930 г.

96 (97–192) стр.

Ленинградский Областлит № 29486. — $6\frac{1}{16}$ печ. л. — Тираж 850

Типография Академии Наук СССР. В. О., 9 линия 12

མཉམ་པ་དག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་རྣམས་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཁམ་གྱི་ཟས་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། སྣ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པ་དང་། ནི་བསྙེན་པ་དང་། རོ་མྱོང་བ་དང་། རེག་བྱ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །བཞི་རྣམས་གཉིས་ལ་ལོ། །ཕོ་དང་མོ་དང་སྲོག་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་དོན་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། །རེ་ཞིག་ཕོ་དང་མོའི་དབང་པོ་དག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་། ཁྱད་པར་དག་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི་ཕོའོ་མོའོ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ནུ་མ་ལ་སོགས་པ་དབྱིབས་དང་ང་རོ་དང་སྤྱོད་པ་གཞན་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་ལ་དབང་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཉམས་པ་ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། མཚན་གཉིས་པ་རྣམས་ལ་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚམས་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ཀུན་ཏུ་ཆད་པ་དང་། སྡོམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྲོག་གི་དབང་པོ་ནི་རིས་མཐུན་པར་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དག་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཡང་སྲིད་པར་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དབང་གི་ངོ་བོ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཡང་

སྲིད་པང་བཅམས་སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། རོའི་ཚེ་ནི་ཟླའི་སེམས་གཉིས་པོ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་གྱུར་པ་འམ། སྡང་ཁྲོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབང་གི་ངོ་བོ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་གང་ཡིན་པ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ། ལྔ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་ལ། །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དབང་བྱེད་དེ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་དག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། །དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་ཡང་དབང་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་བདེ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དྲུག་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། རྣམ་པར་ཤེས་ནས་ཡངས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་མིག་དང་རྣ་བ་དག་གིས་ལུས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བ་ན་ཀ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་སོ་

སོར་དབང་བྱེད་པར་རུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པ་གཟུགས་མཐོང་བ་འམ་སྒྲ་ཐོས་པ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ལྷག་པར་ནི་དབང་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།

རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ།
དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་དྲུག
མོ་ཉིད་ཕོ་ཉིད་ལ་དབང་ཕྱིར།
ལུས་ལས་མོ་དང་ཕོའི་དབང་དག །༢།།

རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། དམིགས་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབང་དྲུག །མིག་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་དག་ནི་རང་རང་གི་དོན་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཡིད་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་སོ་སོར་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དོན་རྣམས་ཀྱང་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། མིག་ནི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་དེ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་བཟློག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཆོས་རྣམས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།།

མོ་ཉིད་པོ་ཉིད་ལ་དབང་ཕྱིར། །ལུས་ལས་མོ་དང་པོའི་དབང་དག། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཁོ་ན་ལས་མོ་དང་པོའི་དབང་པོ་དག་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རྟེན་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཆ་འགའ་སྟེ། མདོགས་ཀྱི་གྲོགས་མོ་དང་པོའི་དབང་པོའི་མིང་འཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མོ་ཉིད་དང་པོ་ཉིད་དག་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མོའི་ངོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ང་རོ་དང་གཡོ་བ་དང་བསམ་པ་ཞན་པ་དག་སྟེ། དེ་ནི་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །པོའི་ངོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ང་རོ་དང་གཡོ་བ་དང་བསམ་པ་དྲག་པ་དག་སྟེ། དེ་ནི་པོའི་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

རིགས་གནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་།
རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར།
སྲོག་དང་ཚོར་བ་རྣམས་དང་ནི།
དད་སོགས་དབང་པོ་བླང་འདོད་དོ།། ༣ ||

རིགས་གནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར༑ ༑སྲོག་དང་ཚོར་བ་རྣམས་དང་ནི། །དད་སོགས་དབང་པོ་བླང་འདོད་དོ༑ ༑སྲོག་གི་དབང་པོ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཚོར་བ་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ༑ འདི་ལྟར་མདོ་ལས། བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་འགྱུར༑ སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བ། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་

ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་དག་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་གནོན་ལ་ལམ་ཡང་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་དབང་པོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།

མྱ་ངན་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་།
འཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར།
ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་།
དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྡན་དབང་པོ།། ༢ ||

དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་སོ་སོར་དབང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་འཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། སེམས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གྲངས་གཞན་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི་བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་

བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དབང་བྱེད་དེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བས་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཉིད་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་བསྣང་དགོས་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དབང་བྱེད་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་དབང་པོ་ཉིད་དུ་ཁ་བསྣང་བར་བྱ་བ་ལ། ངག་ལ་སོགས་པ་དང་། ལག་པ་དང་། རྐང་པ་དང་། འདོམས་རྣམས་ཀྱང་ཚིག་དང་། ལེན་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། རྒྱུག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་བྱ་བ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཉིད་དུ་ཁ་བསྣང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། ཁ་བསྣང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདིར་ནི།

སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་དེའི་བྱེ་བྲག
གནས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད།
ཚོགས་དང་རྣམ་བྱང་ཇི་སྲིད་པ།
དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྲིད་དུ།། ༡༥ །།

སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་དེའི་བྱེ་བྲག །གནས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད།། ཚོགས་དང་རྣམ་བྱང་ཇི་སྲིད་པ། དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྲིད་དུ་འདོད་དེ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་དབང་པོ་དྲུག་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དྲུག་པོ་དེ་

ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །མོ་དང་ཕོའི་དབང་པོ་དག་གིས་ནི་མོ་དང་ཕོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་དོ། །སྲོག་གི་དབང་པོས་ནི་གནས་པར་བྱེད་དོ། །ཚོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོགས་སོགས་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ།།

ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི།
སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལས།
བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་ལྡོག་པ་ལ།
དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ།། ༧ ||

ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལས། བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་ལྡོག་པ་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། འཇུག་པའི་རྟེན་ནི་དབང་པོ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ནི་མོ་དང་ཕོའི་དབང་པོ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པ་ནི་སྲོག་གི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དག་ནི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་

པའི་རྟེན་ནི་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །གནས་པ་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ॥

ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོས་ནི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དག་ནི་དེ་སྐད་ཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་གོ་རིམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །ངག་ནི་ཚིག་སྨྲ་བར་བྱ་བ་ལ་དབང་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ॥

ལག་པ་དང་། རྐང་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་ལེན་པ་དང་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྲུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལག་པ་དང་། རྐང་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་ལེན་ཞིང་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱབ་ཀྱང་རྟག་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་རྫས་ལྕི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རླུང་གིས་ཀྱང་བྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོམས་ཀྱང་ཀུན་དུ་དགའ་བར་བྱ་བ་ལ་དབང་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་དེ་ནི་མོ་དང་ཕོའི་དབང་པོས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑ལྐོག་མ་དང་། སོ་དང་། མིག་གི་ལྤགས་དང་ཚིགས་རྣམས་ཀྱང་མིད་པ་དང་། བཅའ་བ་དང་། འབྱེད་པ་དང་། འཛུམས་པ་དང་། བསྐུམས་པ་དང་༑ བརྐྱང་བའི་བྱ་བ་དག་ལ་དབང་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་འམ། རྒྱུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་བྱ་བ་ལ་དབང་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས༑ ངག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་པོའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བསྟན་ཟིན་ཏོ॥

སྡུག་གི་དབང་པོ་ནི་ལྡན་པ་མ་ཕྱིན་པ་ཡན་པའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་མ་ཕྱིན་པ་དག་གི་ནང་ཁོ་ན་ནས་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །དང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ནང་ནས་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

ལུས་ཚོར་སེམ་པ་མ་ཡིན་གང་།
སྡུག་བསྔལ་དབང་པོའི་སེམ་པ་ནི།
བདེ་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན།
སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ།། ༧ །།

ལུས་ཚོར་སེམ་པ་མ་ཡིན་གང་། །སྡུག་བསྔལ་དབང་པོའི། །སེམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །སེམ་པ་ནི་བདེ་བའོ། །ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་སེམ་པ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོའོ། །སེམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་འདོགས་པ་སྟེ། བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ།། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སེམ་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་མེད་དོ།།

གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན།
སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་མ་ཡིན་པ།
ཡིད་མི་བདེ་བའོ་བཏང་སྙོམས་ནི།
བར་མའོ་གཉིས་ཀའི་མི་རྟོག་ཕྱིར༎ ༧ ༎

གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་གཞན་པ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ན་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ནི་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཡིད་བདེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་མ་ཡིན་པ། ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་བར་མའོ། །སིམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་སིམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན། བསྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ནི་བར་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལུས་ཀྱི་འམ། སེམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། གཉིས་ཀའི་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་བསྡུས་ནས་དབང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཞེ་ན། མི་རྟོག་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཕལ་ཆེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་སྐྱེའི། ལུས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དབང་པོ་ཉིད་དུ་ཐ་དད་ཀྱི། ལུས་ཀྱི་དང་སེམས་ཀྱི་

བཏང་སྙོམས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་རང་གི་ངང་གིས་སྐྱེ་བས། དབང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་སོ། །ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་གཞན་དུ་ཕན་འདོགས་ལ། སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་གཞན་དུ་ཕན་འདོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་གཞན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་ལ། སེམས་ཀྱི་ཡང་གཞན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་དོ། །བཏང་སྙོམས་ལ་ནི་ཁྱེ་བྲག་དེ་མེད་དེ། དེ་བས་ན་བཏང་སྙོམས་ནི་ཁྱེ་བྲག་མེད་པས་ཐ་དད་པ་མེད་དོ།།

མཐོང་བསྒོམ་མི་སློབ་ལམ་ལ་དགུ
གསུམ་ཡིད་གསུམ་ནི་དེ་མ་མེད།
གཟུགས་ཅན་སྲོག་དང་སྡུག་བསྔལ་དག
ཟག་དང་བཅས་པ་དགུ་རྣམ་གཉིས།། ༩ ༎

མཐོང་བསྒོམ་མི་སློབ་ལམ་ལ་དགུ །གསུམ་ཡིན། ཡིད་དང་། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་རྣམས་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་ལམ་གསུམ་དག་ཏུ་དབང་པོ་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ནི་སྔོན་མ་མཐོང་བ་ཀུན་

ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་མེད་ཀྱི། བྱ་རྒྱུས་ལྷག་མ་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་ནི་ཀུན་ཤེས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་སམ། འདི་ཀུན་ཤེས་པ་སྲུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ནས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་དུ། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ། གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། དྲི་མ་རྣམས་ནི་ཟག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༎

གཟུགས་ཅན་སྲོག་དང་སྡུག་བསྔལ་དག །ཟག་དང་བཅས་པ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དག་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ༎

གཟུགས་ཅན་བདུན་ནི། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། མོ་དང་། ཕོའི་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགུ་རྣམ་གཉིས། ཡིད་དང་། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དག་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་

ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གང་ལ་དབང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཕྱོགས་ལ་གནས་པར་ང་སྨྲའོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཁུངས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ༎ །འདིར་ལྷུར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ་མཛད་ནས་གང་ལ་དབང་པོ་འདི་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ནང་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའོ། །ནང་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་ཆད་པའོ། །ཕྱི་རོལ་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ཏུ་ཆད་པ་སྟེ༎ དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཕྱི་རོལ་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཕྱོགས་ལ་གནས་པར་ང་སྨྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་རྣོན་པ་དག་ཀྱང་མཆིས། དབང་པོ་འབྲིང་པོ་དག་ཀྱང་མཆིས། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དག་ཀྱང་མཆིས་སོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་བསྐོར་བ་ཁོ་ནའི་ཚེ་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་ངས་ཇི་སྲིད་དུ་དབང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གི་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ནུབ་པ་དང་། རོ་མྱོང་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ང་འཇིག་རྟེན་ལྷ་དང་བཅས་པ་འདི་ལས་ངེས་ཀྲུས་པར་གསུངས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་རྣམ་པ་འདི་མེད་དོ༎

དབང་པོ་དྲུ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དག་ཡིན། དྲུ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་དག་ཡིན་ཞེ་ན།

སྲོག་ནི་རྣམ་སྨིན་བཅུ་གཉིས་གཉིས།
ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ།
མ་གཏོགས་པ་སྟེ་དེ་གཅིག་ནི།
རྣམ་པར་སྨིན་བཅས་བཅུ་རྣམ་གཉིས།། ༡༠ །།

ཅི་ཞིག་གཅིག་ཏུ་སྲོག་ནི་རྣམ་སྨིན། འོ་ན་དགེ་སློང་དག་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དག་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་གང་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་ལས། ཚེའི་འདུ་བྱེད་དག་ཇི་ལྟར་འཇོག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ལ་ལྷུང་བཟེད་དམ་ཆོས་གོས་སམ། དགེ་སྦྱོང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་ཕུལ་ནས། དེ་བསམས་ཏེ་རབ་ཀྱི་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་དེ་ལས་ལངས་ནས། བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཚེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཚིག་ཏུ་ཡང་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཚེའི་རྣམ་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ།། གང་དག་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ལྷག་མ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་

སེམས་པ་དེ་དག་ཁ་རེ་ཏེ་ངེས་ཚེ་ཐབས་སྡུ་ཐ་ལ་ལས་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐངས་ནས་སོ་སོར་རྗེང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དག་ཇི་ལྟར་གཏོང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་བསགས་ཏེ་ཐབ་ཀྱི་མཐའ་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་དེ་དེ་ལས་ལངས་ནས། བདག་གི་ཚེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཚིག་ཏུ་ཡང་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ། དེའི་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ན་རེ་ན། དེས་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཚེ་དང་མཐུན་པ་འམ་འགལ་བ་དག་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དག་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་གཏོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ༎

འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ཁོ་ན་སྟེ། དེས་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པའི་དུས་འཕེན་པ་ནི་བཟློག་པར་བྱེད་ལ། སྔོན་མེད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕེན་པ་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྲོག་གི་དབང་པོ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །རྫི་བ་ལས་རྫི་བ་གཞན་འབྱུང་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དག་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དང་། བསྟན་པ་གནས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཚེ་ཟད་པར་མཐོང་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུས་པ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅིའི་

བྱུར་གཏོང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། གསོད་ད་གཞན་ལ་ཟན་པ་ཆུང་བ་དང་ལུས་ནད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཚངས་སྤྱོད་འདི་ལ་ལེགས་སྤྱད་ཅིང་།
ལམ་ལའང་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་ན་ནི།
ཚེ་ཟད་པ་ལ་དགའ་འགྱུར་ཏེ།
དཔེར་ན་ནད་དང་བྲལ་བ་བཞིན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་གང་དུ་འམ་གང་གི་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དག་འཇིག་པ་འམ་གཏོང་བ་དེ་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། མིའི་ནང་ཁོ་ན་དག་ཏུ་སྐྱེ་གླིང་གསུམ་པོ་དག་ཏུའོ། །གང་ཞིག་གི་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་པོ་མོ་རབ་ཀྱི་མཐའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟེ། དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་དབང་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་ཉེ་བར་མ་བསྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སྲོག་གི་འདུ་བྱེད་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དག་བཏང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སྲོག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། ངས་གསུང་བའི་ཚེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ནི། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དག་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྲོག་གི་འདུ་བྱེད་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། གང་དག་གིས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དག་ཡིན་ལ། གང་དག་གིས་དུས་གཞན་གྱི་བར་དུ་འཚོ་བ་དེ་དག་ནི་སྲོག་གི་

འདུ་བྱེད་དག་ཡིན་ནོ། །མང་པོའི་ཚིག་ནི་ཆེ་དང་ཕྲག་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་མང་པོ་རྣམས་ལ་གཏོང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ནི་གཏོང་བ་ལས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ༎ དུས་གཞན་གྱི་བར་དུ་འདུག་པ་ཚེའི་རྫས་གཅིག་པུ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདུ་བྱེད་མང་པོ་རྣམས་ལ་ཚེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚེའི་རྫས་གཅིག་པུ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདུ་བྱེད་སྐྱེས་པ་མི་མཛད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དག་བཏང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་ན། འཆི་བ་མངའ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ནི་བཏང་ལ། ཚེ་ལ་མངའ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ནི་ཟླ་བ་གསུམ་ཁོ་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། བྱིན་ཚད་ནི་གདུལ་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་དག་གིས་འདོད་ན་བསྐལ་པ་འམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བཞུགས་པར་ནུའོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ཕྱག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ་ནི། །ཕུང་པོ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷའི་བུའི་བདུད་དག་ལས་རྒྱལ་ལོ༎ ༎ཞར་ལ་འོངས་པ་རྫོགས་སོ། །དགུས་མ་ཉིད་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གཉིས་གཉིས། བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། ཟླ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ༎ མ་ཏོགས་པ་སྟེ། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཟླ་མ་བརྒྱད་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་མ་གཏོགས་པ་སྲོག་གི་དབང་པོ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་རྣམ་

གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་བརྟུན་ཀྱུས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ༎ ཡིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམས་དང་། སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། བཟོའི་གནས་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། ཞིག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་མི་བདེ་བ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་ན་ལས་དེ་གསུམ་སྟེ། ཡིད་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དང་། བཏང་སྙོམས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་འདི་ཇི་ལྟར་དྲང་ངེ་ན། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལས་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རེག་པ་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་དཀའ་བ་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་རེག་སྟེ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ལ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གོ་སྐབས་

མེད་པས་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་བདེ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པས་ལས་དེ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡིད་བདེ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡིད་བདེ་བ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་ན་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་རྣམས་དེའི་ཕྱིར་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེད་པས་ལས་དེ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་དེ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ཡིད་བདེ་བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་སྟེ། ཡིད་བདེ་བ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་སྲིད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཀུན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བརྒྱད་པ་སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་གཞན་རྣམས་བདེ་འགྲོ་ན་ནི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ལ། ངན་འགྲོ་ན་ནི་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ༎

ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ༎

བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་དགེ

བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ལ། ངན་འགྲོ་ན་ནི་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ནི་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ།། བདེ་འགྲོ་ན་ནི་དགེ་བས་མཚན་གཉིས་པོ་དེའི་གནས་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་ནི་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བས་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྫོགས་སོ།། འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དབང་པོ་དུ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན། དུ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཡིད་མི་བདེ་བ་བཀོད་མ་ཐག་པ། དེ་གཅིག་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་བཅས། དེ་གཅིག་བུ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་རིམ་པ་གཞན་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡང་མེད་ལ། མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་བ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

བཅུ་རྣམ་གཉིས། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན།

ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་དད་ལ་སོགས།
དགེ་བ་བརྒྱད་ཡིད་མི་བདེ་བ།
རྣམ་གཉིས་ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་ནི།
རྣམ་གསུམ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཅིག། ༡༡ ༎

ཡིད་དང་ཚོར་གནས་དད་ལ་སོགས། ཚོར་གནས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པས་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཚོར་བ་གཟུང་ངོ་། །དད་ལ་སོགས་ནི་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལ་ཡིད་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ནི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་བོ། །དུ་ནི་དགེ་བ་དག་ཡིན། དུ་ནི་མི་དགེ་བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གཅིག་ཏུ་དགེ་བ་བརྒྱད། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ།། །ཡིད་མི་བདེ་བ་རྣམ་གཉིས། དགེ་བ་ཡང་ཡིན་མི་དགེ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།། །ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་གོ །གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཅིག །གཞན་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་དང་བརྒྱད་དང་སྲོག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

དབང་པོ་འདི་རྣམས་ལས་དབང་པོ་གང་ཞིག་ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་ཞེ་ན།

ཉེ་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས།
ཕོ་མོའི་དབང་དང་སྡུག་བསྔལ་དག
མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་གཟུགས་ཅན་དང་།
བདེ་བཞང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས།། ༡༢ ॥

ཉེ་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས། རེ་ཞིག་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཕོ་མོའི་དབང་དང་སྡུག་བསྔལ་དག །མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས། ཉེ་མ་མེད་པ་ཡང་མ་གཏོགས་ཤེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ༎ སྡུག་བསྔལ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་གོ ༎གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དེ་ན་འཁྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕོ་དང་མོའི་དབང་པོ་དག་མེད་དོ། །ད་ནི་ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་པོ་ཞེས་བྱ། ག་ལས་འབྱུང་། མོ་མཚན་པ་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མེད་དེ་གནས་མེད་དོ། །ཕོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། པའི་དེ་བོ་གཞན་འདོད་པའི་ཁམས་ན་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ལུས་དང་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་མེད་དོ། །རྒྱུད་འདི་གནས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཀུན་ནས་མཐར་ཐམས་ཀྱི་གཉི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་མེད་དོ། །གཟུགས་ཅན་དང་། བདེ་བ་ཆར་བ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། པོ་དང་མོའི་དབང་པོ་དག་དང་། བདེ་བ་དག་དང་ཟ་མ་ནད་ལ་ཡང་མ་གཏོགས་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཅི་ཞིག་ལུས་ཀྱི་ན། ཡིད་དང་སྲོག་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དག་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་ཡོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་མེད་དོ།།

དབང་པོ་དུ་ཞིག་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན།

ཡིད་དང་ཚོར་བ་གསུམ་རྣམ་གསུམ།
གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ།
དགུ་ནི་སྒོམས་པས་ལྔ་པོ་ནི།
སྤང་བར་བྱ་མིན་ཡང་གསུམ་མིན།། ༡༣ ༎

ཡིད་དང་ཚོར་བ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། ཚོར་བ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པ་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དགུ་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སྲོག་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་

བ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། སྤྱད་པར་བྱ་བ་མིན་ཡང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་དག་ཀྱང་ཡིན་ལ། སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་མིན། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སྤྱད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ༎

རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་རྟེན་པ་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཁམས་གང་དུ་དང་པོ་ཉིད་དུ་དབང་པོ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དུ་ཞིག་རྟེན་ཅེ་ན།

འདོད་པར་དང་པོར་རྣམ་སྨིན་གཉིས།
རྟེན་ཏེ་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་མིན།
དེ་ཡིས་དྲུག་གམ་བདུན་ནམ་བརྒྱད།
གཟུགས་ན་དྲུག་པོ་གོང་མར་གཅིག། ༡༨ ༎

འདོད་པར་དང་པོར་རྣམ་སྨིན་གཉིས། རྟེན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་སྲོག་གི་དབང་པོའོ། །དེ་དག་ཀྱང་། བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་མིན། བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། མངལ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་དག་གིས་རྟེན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་

རྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དག་གིས་དུ་ཞིག་འགྲོ་ཏེ་ན། དེ་ཡིས་རྟག་གས་ནས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་མཚན་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་བསྐལ་བ་དང་པོ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །རྟག་གང་ཞེ་ན། མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་སྲོག་གི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །བརྟན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་མཚན་གཅིག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་ལྐུ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ།། བརྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་མཚན་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའོ། །ཇི་རྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡང་མཚན་གཉིས་པ་ཡོད་དམ་ཇི་ན། །ནུ་སོང་དག་ན་ཡོད་དོ། །ཇི་ཞིག་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་འདོད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་རྣམས་ཞེས་བསྟན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་གཟུགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་རྣམས་ཞེས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་གཟུགས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཞིག་གང་དག་གཟུགས་རྣམས་ལས་འདས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་དབང་པོ་རྟག་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཐོབ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་རྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མཚན་མ་མེད་པ་དག་གིས་རྟེན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་དོ། །གོང་མར་གཅིག །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་པས་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཐང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བས་ཆེས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གོང་མ་སྟེ། དེར་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྲོག་གི་དབང་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཐོབ་སྟེ། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

སྙེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ད་ནི་གཏོང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁམས་གང་དུ་འཆི་བ་ན་དབང་པོ་དུ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་གཏོང་ཞེ་ན།

གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི།
སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཉིད།
འགག་པར་འགྱུར་ཏེ་གཟུགས་ན་བརྒྱད།
འདོད་པར་བཅུ་འམ་དགུ་འམ་བརྒྱད།། ༧༥ །།

གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ན། །སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཉིད། །འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། །གཟུགས་ན་བརྒྱད། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འཆི་ན་དབང་པོ་དེ་དག་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་བརྒྱད་འགག་སྟེ། བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཚང་བར་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་བའོ། །འདོད་པར་བཅུ་འམ་དགུ་འམ་བརྒྱད། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འཆི་ན་མཚན་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་། ཕོ་དང་མོའི་དབང་པོ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། །མཚན་གཅིག་པ་ཞིག་ན་ནི་དགུའོ། །མཚན་མེད་པ་ཞིག་ན་ནི་བརྒྱད་དོ། གཅིག་ཅར་འཆི་བ་ལ་ནི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་ནི།
དགེ་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལྔ།

འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགུས་འཐོབ།
གཉིས་ནི་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས།། ༡༨ ༎

རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་ནི། །རིམ་གྱིས་འཆི་ན་ལུས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་བསྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དག་དང་དབང་པོ་བཞི་འགག་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ནི་སོ་སོར་འགག་པ་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་ནི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཚེ་དགེ་བའི་སེམས་ལ་གནས་ཏེ་འཆི་བ་དེའི་ཚེ་ནི། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལྔ། དགེ་བའི་སེམས་ལ་གནས་ཏེ་འཆི་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་འགག་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་གཏོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་པ་ན་ནི་བརྒྱད་འགག་པར་འགྱུར་རོ།། གཟུགས་ན་ནི་བཅུ་གསུམ་མོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བརྗོ་བར་བྱའོ། །དབང་པོའི་སྐབས་སུ་དབང་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་དབང་པོ་དུ་དག་གིས་འཐོབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགུས་འཐོབ། འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་བོ།། ཡང་ཐ་མ་གང་དག་ཡིན་ཅེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །བར་མ་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་འོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་བཏང་

པའི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པ་དག་དང་། ཡིད་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དག་དང་དགུས་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་ཐར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྲོལ་བའི་ལམ་ལ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འགྲོ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གྲོལ་བའི་འགྲོ་བ་རྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་མ་གནོད་པ་དག་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་དགུས་འགྲོ་བོ། །གཉིས་ནི་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས། །ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དག་ནི་རེ་རེ་ཞིང་དབང་པོ་བདུན་དམ་བརྒྱད་དམ་དགུ་དག་གིས་འཐོབ་སྟེ། ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་འཐོབ་ལ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་ན་ནི་དེ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་བདུན་དག་གིས་འཐོབ་བོ། །འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་ན་ནི་དེ་དབང་པོ་བརྒྱད་དག་གིས་འཐོབ་སྟེ། བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྟེ་ཕལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གིས་འཐོབ་ན་ནི་དེ་དགུས་འཐོབ་སྟེ། གང་དག་ཁོ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ༎

གལ་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་འཐོབ་ལ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་ན་ནི་དེ་དབང་པོ་བདུན་གྱིས་འཐོབ་སྟེ། ལན་ཅིག་

ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་ན་ནི་དེ་དབང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཐོབ་སྟེ། དེ་དང་རྣོའོ༑ ༑ཅི་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀིས་འཐོབ་ན་ནི་དེ་དགུས་འཐོབ་སྟེ། རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གྱི་ཆེ་སྒྲག་ལས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་འདི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འགྲོལ་བའི་ལམ་དགུ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་དབང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དགུ་པ་ལ་ནི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འཐོབ་བོ། །འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འཇུག་ན་ནི་དེ་དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་སྟེ། དགུ་པ་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ཆོས་མངོན་པ་ལས་དབང་པོ་དུ་ཞིག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་འཐོབ་ཅེ་ན། སྨྲས་པ།

བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད།
འགའ་ཞིག་སྲིད་རྩེར་བཤད་པ་ཡིན།
བཏང་སྙོམས་དང་ནི་སྲོག་དང་ནི།
ཡིད་དང་ལྡན་ལ་ངེས་གསུམ་ལྡན།། ༢༠ ༑

བཅུ་གཅིག་གིས་འགྲིབ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དགུ་དག་གིས་འགྲིབ་ཅེས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དགུ་པོ་ནས་འགྲིབ་སྟེ། བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད། །འགའ་ཞིག་སྲིད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན།། གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་འགྲིབ་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་བཅུ་གཅིག་གིས་ཞེས་བཤད་ཀྱི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པ་ནི་མེད་དོ། །འདི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་གྲལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པན་ཆད་ནས་ཡང་བདེ་བའི་དབང་པོས་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དེ། དེའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་གང་ཞིག་དང་ལྡན་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་དབང་པོ་དུ་དག་དང་ལྡན་པ་དག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བཏང་སྙོམས་དང་ནི་སྲོག་དང་ནི། །ཡིད་དང་ལྡན་ལ་ངེས་གསུམ་ལྡན། །གང་ཞིག་བཏང་སྙོམས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དབང་པོ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ཉིད་དང་ངོ་། །འདི་དག་ནི་པན་ཚུན་མེད་ན་མི་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་ལྷག་མ་རྣམས་དང་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ལྡན་པ་ཡང་ཡོད་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡོད་དོ།། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེའི་དབང་པོ་དག་དང་ནི་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གང་

ཤེས་པ་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །མོའི་དབང་པོ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་དང་མ་ལྡན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གང་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཉམས་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ།། ཕོའི་དབང་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་མི་ལྡན་ནོ།། །ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་།། གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་དང་མི་ལྡན་ནོ།།

སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་མི་ལྡན་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་ལྡན་ནོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ཏུ་ཆད་པ་མི་ལྡན་ནོ། །ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་མི་ལྡན་ནོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། མཐོང་བ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་མི་ལྡན་ནོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་སློབ་པ་དག་མི་ལྡན་ནོ། །མ་བཀག་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

བདེ་ལུས་ལྡན་ལ་བཞི་དག་དང་།
མིག་སོགས་ལྡན་ལ་ལྔ་དང་ལྡན།

ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལྡན།
བདུན་དང་མོ་ཡི་དབང་སོགས་ལྡན།། ༡༨ །།
བརྒྱད་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི།
དབང་པོ་ལྡན་ལ་བཅུ་གཅིག་ལྡན།
ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྡན་ལ།
བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན།། ༡༩ །།

བདེ་ལུས་ལྡན་ལ་བཞི་དག་དང་། གང་ཞིག་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བཏང་སྙོམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་བཞི་དང་ལྡན་ལ། གང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་དང་ལྡན་ནོ། །མིག་སོགས་ལྡན་ལ་ལྔ་དང་ལྡན། །གང་ཞིག་མིག་གི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བཏང་སྙོམས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དག་དང་། དེ་དང་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་ནོ། རྣ་བ་སྣ་དང་ལྕེའི་དབང་པོ་དག་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རིག་

པར་བྱའོ། ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་། གང་ཞིག་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་བཏང་སྙོམས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མ་ཐོབ་པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་གང་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལྡན་ནོ།། །།སྡུག་བསྔལ་ལྡན། བདུན་དང་། གང་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ལུས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དག་དང་ཚོར་བའི་དབང་པོ་བཞི་དང་བདུན་དང་ལྡན་ནོ། །མོའི་དབང་སོགས་ལྡན། བརྒྱད་དང་།། གང་ཞིག་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བདུན་པོ་དེ་དག་དང་མོའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་དང་ལྡན་ནོ། སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་ཕོའི་དབང་པོ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་སྟེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། བདུན་པོ་དེ་དག་དང་ཕོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ལྔ་པོ་དེ་དག་དང་བཏང་སྙོམས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དག་དང་ལྡན་ནོ། །ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི། དབང་པོ་ལྡན་ལ་བཅུ་གཅིག་ལྡན། །ཀུན་ཤེས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའོ། །གང་ཞིག་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་

ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡང་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ནོ། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྡན་ལ། །བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །བཅུ་གསུམ་གང་དག་དང་ལྡན་ཞེ་ན། །ཡིད་དང་སྲོག་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དག་དང་། ཚོར་བའི་དབང་པོ་བཞི་དག་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ནོ།།

ཡང་གང་ཞིག་ནང་ན་ཆུང་བ་དག་དང་ལྡན་པ་དེ་དབང་པོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་དང་ལྡན་ཞེ་ན།

དགེ་མེད་ནང་ན་ཆུང་ལྡན་པ།
ལུས་ཚོར་སྲོག་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྡན།
གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ།
བཏང་སྙོམས་སྲོག་ཡིད་དགེ་རྣམས་དང་།།༢༠།།

དགེ་མེད་ནང་ན་ཆུང་ལྡན་པ། །ལུས་ཚོར་སྲོག་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྡན། དགེ་མེད་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ཏུ་ཆད་པ་སྟེ། དེ་ནང་ན་ཆུང་བ་དག་དང་ལྡན་ན་ཚོར་བ་ལྔ་དག་དང་། ལུས་དང་ཡིད་དང་སྲོག་དག་དང་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ནོ། །ཚོར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚོར་བ་སྟེ། ཚོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཚོར་བ་ནི་ཚོར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟུག་རྔུ་ཚོགས་པ་ལ་ཟུག་རྔུ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དགེ་བ་མེད་པ་

ཉང་ན་ཕྲད་པ་དག་དང་ལྡན་ན་དབང་པོ་བརྒྱད་དག་དང་ལྡན་པ་ ལྡང་གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། བྱིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་མིང་ངོ༎ བརྒྱད་གང་དག་དང་ལྡན་ཞེ་ན། བཏང་སྙོམས་སྲོག་ཡིད་དགེ་རྣམས་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་སྲོག་དང་། ཡིད་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ནོ༎ དགེ་བ་སྨོས་པ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༎

ཡང་གང་ཞིག་དང་ན་དབང་པོ་མང་པོ་དག་དང་ལྡན་པ་དེ་ཇི་སྙེད་ཅིག་དང་ལྡན་ཞེ་ན།

མང་པོར་ལྡན་ལ་བཅུ་དགུ་སྟེ།
དྲི་མ་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ།
མཚན་གཉིས་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཏེ།
མཚན་གཅིག་དྲི་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས༎ ༢༡ ༎

མང་པོར་ལྡན་ན་བཅུ་དགུ་སྟེ། དྲི་མ་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ༎ ཟག་པ་མེད་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་སོ། དེ་ཡང་མཚན་གཉིས། མཚན་གཉིས་པ་དབང་པོ་ཚང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་ནོ༎ གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཏེ། སློབ་པ་འདོད་

ཚོགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡང་ནང་ན་མང་པོ་དང་ལྡན་ན་བརྒྱ་དགུ་དང་ལྡན་ནོ༎ མཚན་གཅིག་ནི་མེད་གཉིས་ལ་གཏོགས། །མཚན་གཅིག་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་། གཉིས་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་གཏོགས་སོ། ཁམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཞར་ལ་འོངས་པ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ༎

ད་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ཇི་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཁ་ཅིག་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་འང་ཡོད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་དང་། སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་དང་། སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་ལྔར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ༎ ཆོས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་།
སྒྲ་མེད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད།
ལུས་དབང་ལྡན་ལ་རྫས་དགུ་པོ།
དབང་པོ་གཞན་ལྡན་རྫས་བཅུ་པོ༎ ༢༢ ༎

འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་མེད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད༎ ཐམས་ཅད་ལས་ཕྲ་བའི་གཟུགས་ནི་བསགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་བྱ་སྟེ།

དེ་ལས་ཆེས་ཆུང་བ་ནི་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྒྲ་ཡང་མེད་དབང་པོ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་རྫས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་སྟེ། གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྫས་བརྒྱད་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་། རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་བཞི་སྟེ། གཟུགས་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་སོ། །རྡུལ་ཕྲ་རབ་དབང་པོ་དང་བཅས་ལ་སྒྲ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྫས་དགུ་འམ། རྫས་བཅུ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག །ལུས་དབང་ལྡན་ལ་རྫས་དགུ་འོ། །འདི་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་པས་ན་འདི་ནི་ལུས་དབང་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་རྫས་དགུ་ནི་བརྒྱད་པོ་དག་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའོ། །དབང་པོ་གཞན་ལྡན་རྫས་བཅུ་འོ། །དབང་པོ་གཞན་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྫས་བཅུ་སྟེ། དགུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེའི་དབང་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གོ །རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་དག་སྒྲ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་ན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྫས་དགུ་དང་། བཅུ་དང་། བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་འོ། །དབང་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་སྒྲ་ཡང་ཡོད་དེ། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ༑ ༑ཇི་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་ཐ་མི་དད་པ་ལས་འདི་ན་འདུས་པ་ཁ་ཅིག་ཁོ་ན་ནི་སྲ་བར་དམིགས། ཁ་ཅིག་ཁོ་ན་ནི་གཤེར་བ་འམ་དྲོ་བ་འམ་གཡོ་བར་དམིགས་ཤེ་ན། གང་ཞིག་གང་ན་ཆེས་གསལ་ཞིང་མཐུའི་སྟོབས་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་དེ་ན་དམིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་བ་དང་སྦྱང་བུའི་ཚོགས་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཟྲེ་དང་ལན་ཚྭའི་ཟྲེ་མའི་རོ་བཞིན་ནོ༎

ཡང་ཇི་ལྟར་དེ་དག་ན་ལྟག་མ་རྣམས་ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན།། ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཏེ། སྤྱད་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། སྨིན་པ་དང་། གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེན་དང་གྲད་ན་སྨ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གསེར་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཆུ་དག་ལ་ཡང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་རྡོ་བ་ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

མ་འདྲེས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྨྲ་དང་ཚོང་བའི་ཁྱད་པར་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། དེ་དག་ལས་དེ་དག་ས་བོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་སྡུང་པོ་འདི་ལ་ཁམས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱུད་ལ་ཁ་དོག་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དོན་འདི་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདྲེས་པར་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཁ་དོག་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་དྲི་དང་རོ་དག་མེད་པར་བཤད་པས་དེ་ན་ཡོད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་རྫས་ལྔ་དང་། བདུན་དང་། བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་བཤད་དོ། །ཡང་ཅི་འདིར་རྫས་ཁོ་ན་ལ་རྫས་སུ་གཟུང་ངམ། འོན་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྫས་ལ་རྫས་སུ་གཟུང་། དེས་ན་ཅིར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྫས་ཁོ་ན་ལ་རྫས་སུ་གཟུང་ན་ནི་རྫས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་དང་རྫས་དགུ་དང་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཏ་ཙམ་ཀྱང་སྨོས་པར་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནོད་མི་ཟ་བར་དེ་ལ་དགོངས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ལྕི་བ་ཉིད་དང་ཡང་བ་ཉིད་དག་ལས་

གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་། འཇམ་པ་ཉིད་དང་རྩུབ་པ་ཉིད་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གྲང་བ་ཡང་ཡོད་ལ། བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འོན་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རྣམ་སུ་གཟུང་ན་ནི་རྣམ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཧ་ཅང་མངས་པར་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བ་རྗེ་སྙེད་པ་དག་ཀྱང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཚུར་ཟད་ཅིག་ནི་རྣམ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་སུ་གཟུང་སྟེ། ཉེར་དུ་ཕྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ།། འདིར་ཚུར་ཟད་ཅིག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ལ་རྣམ་སུ་གཟུང་སྟེ་ཉེན་ཅན་དུ་ཕྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབྱུང་བའི་རྣམ་དག་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་རིགས་ལ་རྣམ་སུ་གཟུང་སྟེ། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་རིགས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབད་དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ཅི་དགོས། ཚིག་ནི་འདུད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྡན་ཅིག།

ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་།

ཐོབ་པའམ་སེམས་བྱུང་རྣམ་ལྔ་སྟེ། ས་མང་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར॥ ༢༣॥

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྷན་ཅིག །འདི་དག་ནི་ནན་ཚུན་མེད་ན་འབྱུང་བར་མི་ནུས་སོ། །ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་॥ ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། གཟུགས་སམ། སེམས་སམ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གམ། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་རུང་། གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེའོ། །འཐོབ་པ་འམ། ཐོབ་པ་དང་ནི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེའི། གཞན་དང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཚེ་ཐག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་སྨོས་སོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཞེས་བརྗོད་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སེམས་བྱུང་རྣམ་ལྔ་སྟེ། ས་མང་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ས་མང་པོ་པ་དག་དང་། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་རྣམས་དང་། མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས་སོ། །ས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ། གང་ཞིག་གང་གི་གོ་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ས་ཞེས་བྱའོ༑ ༑དེ་ལ་འདི་དག་ལ་ས་མང་པོ་པ་ཡོད་པས་ན་ས་མང་པོ་པ་རྣམས་ཏེ༑ ༑གང་དག་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའོ॥

གང་དག་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་།
འདུན་དང་རེག་དང་བློ་གྲོས་དྲན།
ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་དང་།
ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ།། ༢༨ །།

ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུན་དང་རེག་དང་བློ་གྲོས་དྲན།། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ།། ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོགས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གྲག་གོ་ལོ། །དེ་ལ་ཚོར་བ་ནི་མྱོང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །སེམས་པ་ནི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །འདུ་ཤེས་ནི་འདུས་ནས་ཤེས་པ་སྟེ། ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའོ། །འདུན་པ་ནི་བྱེད་འདོད་པའོ། །རེག་པ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རེག་པའོ། །བློ་གྲོས་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པའོ། །མོས་པ་ནི་འདོད་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་ཕྲ་བས་དེ་ནི་རེ་ཞིག་རྒྱུན་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་དཀའ་ན་སྐད་ཅིག་མ་དག་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། རེ་ཞིག་སྔོན་ལ་

སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་རོ་མང་པོ་ང་ཅིག་གི་རོའི་ཁྱད་པར་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ངེས་པར་གཟུང་བར་དཀའ་ན། ཆོས་གང་དག་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་བློས་གཟུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།

འདི་དག་ལ་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་ཡོད་པས་འདི་དག་ནི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་དག་ཡིན་ཏེ། གང་དག་དགེ་བའི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའོ༎ དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས།
བཏང་སྙོམས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད།
རྩ་བ་གཉིས་རྣམ་མི་འཚེ་དང་།
བརྩོན་འགྲུས་རྟག་ཏུ་དགེ་ལ་འབྱུང་༎ ༢༥ ༎

དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །བཏང་སྙོམས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །རྩ་བ་གཉིས་རྣམ་མི་འཚེ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་རྟག་ཏུ་དགེ་ལ་འབྱུང་། །ཆོས་འདི་དག་ནི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་དད་པ་ནི་སེམས་དང་བའོ། །གཞན་དག་ན་རེ། བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བག་ཡོད་པ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་བསྒོམ་པའོ༎ དེ་དག་ལས་གཞན་པ་བསྒོམ་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ལ་

གཅེས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །སྡེ་པ་གཞན་དག་གི་མདོ་ལས་ནི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བའི་ཞེས་འདོན་ཏོ། །ཤིན་ཏུ་སྲུངས་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དོ། །མདོ་ལས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྲུངས་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་རུང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། འོ་ན་དེར་ནི་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྲུངས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།། དེ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་དེ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཡང་སྲིད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགའ་བ་དང་དགའ་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཏོད་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་རྩོལ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོར་གསུངས་པ་དག་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་རྩོལ་བ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྒྲ་འགོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྲུངས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་

སེམས་དེ་ཉིད་ལ་རྩོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་འབྱུང་། རྩོལ་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་བཏང་སྙོམས་ཀྱང་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྟུད་པར་འབྱུར་ཞེ་ན། འདི་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་ཤེས་པར་དཀའོ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཤེས་པར་དཀའ་བ་ཡང་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོད་ཀྱི། གང་འགལ་བཞིན་དུ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཤེས་པར་དཀའོ། །རྩོལ་བ་ཡང་གཞན་དུ་འབྱུང་ལ། རྩོལ་བ་མེད་པ་ཡང་གཞན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འོ་ན་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདི་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་བ་གཉིས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཉིས་པོ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གཏི་མུག་མེད་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པས་འདི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ནི་མི་བརྗོད་དོ།། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐོ་མི་འཚམས་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བའོ། །དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

རྨོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་།
མ་དད་པ་དང་རྨུགས་དང་རྒོད།
ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་།

ས་མང་པོ་ནི་ས་མང་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་ཡོད་པས། འདི་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གང་དག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། རྨོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །མ་དད་པ་དང་རྨུགས་དང་རྒོད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། །དེ་ལ་རྨོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་དང་མི་གསལ་བའོ། །བག་མེད་པ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་བསྒོམ་པ་སྟེ། བསྒོམ་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ། །ལེ་ལོ་ནི་སེམས་མངོན་པར་མི་སྤྲོ་བ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །མ་དད་པ་ནི་སེམས་མ་དད་པ་སྟེ། དད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ།། རྨུགས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ལྕི་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ལྕི་བ་ཉིད་དང་། ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོས་མངོན་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་རྨུགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྨུགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལུས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒོད་པ་ནི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དྲུག་པོ་འདི་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མངོན་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་རྨུགས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བརྗེད་ངེས་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་

ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་། བག་མེད་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འགྱུར་བ་ཤེས་པ་ནི་ལྔ་རྣམས་དཀའ་བ་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗེད་ངེས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཏི་མུག་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པར་ངེས་པར་མ་བཟུང་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ངེས་པར་མི་བཟུང་སྟེ། ནད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ན་བརྗེད་ངེས་པ་ཡིན་ལ། ཉིད་དེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་དག་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མུ་བཞི་སྟེ། མུ་དང་པོ་ནི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། རེག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་། བག་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལྔ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལོག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དེ། དེ་དག་གི་མུ་བཞི་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །རྨུགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་

ས་མང་པོ་པ་དག་ཏུ་ན་བཏོན་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཉེས། འདི་སྐད་དུ་བཏོད་པར་བྱ་བ་དེ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཉིང་ནི་འཛིན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་བཏོད་དེ། ཀླུགས་པ་སྤྱོད་པ་ནི་ཉིད་ནི་འཛིན་མེད་དུ་གྱུར་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་གྱི་ཀོད་པ་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གྲག་གོ །གང་ཞིག་ཀོད་པ་མི་སྤྱོད་ལ་ཀླུགས་པ་སྤྱོད་པ་ཡང་སུ་ཞིག་ཡོད། །ཡང་ན་གང་ཞིག་ཀླུགས་པ་མི་སྤྱོད་པ་ཀོད་པ་སྤྱོད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་དག་ནི་ནམ་དུ་ཡང་ལྷུད་ཅིག་སྤྱོད་པ་ཉིད་འདོར་བར་ན་འགྱུར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་ཞིག་གང་ལ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་སྤྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་ཆེན་པོ་པ་ནི་དྲུག་པོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བོ།།

མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲེལ་མེད་དང་ ༢༦
ངོ་ཚ་མེད་པའོ་ཁྲོ་བ་དང་།
ཁོན་དུ་འཛིན་དང་གཡོ་དང་ནི།
ཕྲག་དོག་ཚིག་འཚིག་སེར་སྣ་དང་།
སྒྱུ་དང་རྒྱགས་དང་རྣམ་འཚེ་ནི།
ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས། ༢༧

དེ་དག་ཀྱང་རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་གི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲེལ་མེད་དང་། །ངོ་ཚ་མེད་པའོ།།

ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཆོས་འདི་ཉིད་ནི་མི་དགེ་བའི་ས་ཆེན་པོ་པ་དག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། །ཁྲོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་དང་གཡོ་དང་ནི། །ཕྲག་དོག་ཚིག་འཆབ་སེར་སྣ་དང་། །སྒྱུ་དང་རྒྱགས་དང་རྣམ་འཚེ་ནི། །ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས། །འདི་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུའི་ས་ཡོང་བས་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས་ཏེ། མ་རིག་པ་ཙམ་དང་བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གི་ནང་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི།
རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།
སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས།། ༢༨ ༎
ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྱོད་པ་བསྣན།
མི་དགེ་ལ་ནི་མ་འདྲེས་དང་།
ལྟ་དང་ལྡན་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་།

ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་དང་། འགྱོད་པ་དང་ནི་ཉེ་ཤུ་གཅིག༎ ༢༩༎

རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་འགྱོད་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཞ་རེས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པས། དེ་ལ་སེམས་གང་ཞིག་ལ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དུ་ཞིག་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རེ་ཞིག་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མ་འདྲེས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་༑ ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྒྲིབས་པ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། མ་བསྒྲིབས་པ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ། འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་སྟེ། ས་མང་པོ་པ་བཅུ་དང་། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་བཅུ་དང་། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའོ། །ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྱོད་པ་བསྣན༎ དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་འགྱོད་པ་མེད་པས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེར་དེ་ཉིད་ཀྱི་གྲངས་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། །འགྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། ངན་པར་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འགྱོད་པའོ༑ ༑འདི་ནི་འགྱོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་ལ་འགྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་

སློ་ལ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་ལ་དམིགས་པའི་མ་ཆགས་པ་ལ་མི་སྡུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་གྲོང་ཐམས་ཅད་ལྷགས་སོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལྷགས་སོ་ཞེས་གནས་པ་སྟོན་པ་མཐོང་ལ། འགྱོད་པ་ཡང་ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་འདི་དག་ནི་སྔོན་གྱི་ལས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་གང་མ་བྱས་པ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་འགྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་བྱས་པ་ལ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། བདག་གིས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་ལེགས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འགྱོད་པ་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་མ་བྱས་པ་དང་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ནས་གདུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །བཟློག་པ་ནི་འགྱོད་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉི་ག་ཡང་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། །ལྟ་དང་ལྡན་ལའང་ཉི་ཤུ་འགྱུར། །མི་དགེ་བའི་སེམས་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ། ས་མང་པོ་པ་བཅུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་དྲུག་དང་། མི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ས་མང་པོ་པ་གཉིས་དང་། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའོ། །མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གང་ལ་མ་རིག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་མེད་པའོ། །མི་དགེ་བའི་སེམས་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ། མ་འདྲེས་པ་ལ་གང་དག་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའོ། །ལྟ་བ་ལྷག་པའི་ཕྱིར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་འབྱུང་བ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་

ཏེ༔ འདི་ལྟར་ས་མང་པོ་པ་ཁོ་ནའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་གང་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་འམ། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་འམ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་དང་༎

འགྱོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག །མི་དགེ་བའི་སེམས་འདོད་ཆགས་ཀྱང་རུང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་ཡང་རུང་། ང་རྒྱལ་ཡང་རུང་། ཐེ་ཚོམ་ཡང་རུང་། ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་མ་རིག་པར་བཤད་པ་ཉི་ཤུའོ༎

ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་ཡང་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་འབྱུང་ངོ་། །འགྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། འགྱོད་པ་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ༎

མདོར་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་ཡང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་འབྱུང་ངོ་༎

བསྒྲིབས་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ལུང་མ་བསྟན།
གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད།
གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཕྱིར།
གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྣན་ནོ༎ ༣༠ ༎

བསྒྲིབས་ལ་བཅོ་བརྒྱད། འདོད་པའི་ཁམས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་༑ མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ནི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། དེ་ལ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། ས་མང་པོ་པ་བཅུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་དྲུག་དང་། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའོ། །ལྟ་བ་ནི་སྡུ་མ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དེ་ལྷག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་མ་བསྟན་པ་གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད༑ བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལས་གཞན་པ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བར་འདོད་དེ། ས་མང་པོ་པ་བཅུ་དང་། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་གོ། ཉེ་འོག་པ་དག་ནི་འགྱོད་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་ཡང་འདོད་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་ཡིད་བདེ་བ་དང་འདྲ་བར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་ཡང་འདོད་དེ༑ དེ་དག་གི་ལྟར་ན་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་བཅུ་གསུམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཕྱིར། །གང་ལ་ཡོད་པ་དེས་བསྣན་ནོ། །གཉིད་ནི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བས། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་དེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེས་བསྣན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་མོ༎ གང་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ༎

དེ་ལས་འགྱོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས།
བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད།
རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན།
དེ་ཡི་གོང་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་༎ ༣༡ ༎

གང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ངེས་པར་བཤད་པ༑ དེ་ལས་འགྱོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད༎ བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལས་འགྱོད་པ་དང་གཉིད་དང་། གང་ཡང་ཙུང་ཟད་མི་དགེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཡོ་དང་སྒྱུ་དང་རྒྱགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ། གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དང་འདྲའོ༎ བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་མེད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་དང་། རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ན་མེད་དེ། ལྷག་མ་ནི་དེ་དང་འདྲའོ༎ དེ་ཡི་གོང་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གོང་མ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དག་ན་ནི་ཇི་སྐད་རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་གཡོ་དང་སྒྱུ་ཡང་མེད་དེ། ལྷག་མ་ནི་དེ་དང་འདྲའོ། །ཚངས་པའི་བར་དུ་སྒྱུ་ཡོད་པར་འབྱུང་གི །འཁོར་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གོང་ན་ནི་མེད་དེ། དེ་ནི་རང་གི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ། རིག་སྔོན་ཏ་ཐུལ་གྱིས།

འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་མ་ལུས་པར་གང་དུ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་དྲི་བ་དྲིས་པ་དང་། མི་ཤེས་པས་ཁོ་བོ་ནི་ཚངས་པའོ། ཚངས་པ་ཆེན་པོའོ། །དབང་ཕྱུག་གི་ བྱེད་པ་པོའོ། སྤྲུལ་པ་པོའོ། འབྱིན་པར་བྱེད་པ་པོའོ། འབྱིན་པ་པོའོ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གནམ་ལྷུང་ལ་བསྒྱུར་རོ། །ས་གང་ན་སེམས་གང་ལ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་བ་དེ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

མ་གུས་ངོ་ཚ་མེད་ཁྲེལ་མེད།
ཁ་ན་མ་ཐོ་འཇིགས་མི་ལྟ།
དགའ་དང་གུས་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས།
དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་དག་ན།། ༣༢ །།

ད་ནི་གཞུང་ལ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཁ་ཅིག་གི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་འབྱུང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། མ་གུས་ངོ་ཚ་མེད། ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ལ་མ་གུས་པ་ཉིད་དེ། བཀུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འཇིགས་པས་དབང་མི་སྒྱུར་བ་ཉིད་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཉིད་དེ་གུས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །ཁྲེལ་མེད། ཁ་ན་མ་ཐོ་འཇིགས་མི་ལྟ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པ་སྟེ། དེ་ལ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བ་ནི་ཁྲེལ་མེད་པའོ། །འདིར་འཇིགས་པ་ནི་མི་འདོད་པའི་

འབྲས་བུ་སྟེ། འདི་ལས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ། མི་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བ་ཉིད་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ༑ ༑གལ་ཏེ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ན་ནི་མ་རིག་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བ་ཡང་ལྟ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་མི་ལྟ་བ་ཡང་མི་ལྟ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཁྲེལ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་དག་ན་རེ་ནི། བདག་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཛེམ་པ་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཁྲེལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྟོས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཅིག་ཅར་རོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་མི་འཛེམ་པ་གཅིག་བདག་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་འདུག་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་འདུག་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཁྲེལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཟློག་པ་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རེ་ཞིག་རྟོག་པ་དང་པོ་ལྟར་ན་གུས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དེ། བཀུར་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། འཇིགས་པས་དབང་བསྒྱུར་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དག་ལ་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ཉིད་ནི་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དག་ལས་འཛེམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དགའ་

པ་དང་གུས་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དགའ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དགའ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་སྲེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བུ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་དད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་པ་དང་བླ་མ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །དད་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །དགའ་བ་ཡིན་ལ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དགའ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །གང་ཟག་དག་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་དགའ་བ་ཡིན་ལ་གུས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བུ་དང་ཆུང་མ་དང་། ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་དག་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །གུས་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་བླ་མ་གཞན་དག་ལ་གུས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉི་ག་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་བླ་མ་དག་ལ་གུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །གཞན་དག་ན་རེ། དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་དགའ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ཉིད་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གུས་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས། གུས་པ་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཀུར་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་སྔོན་དུ་

འགྲོ་བའི་འཛིན་པ་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གུས་པ་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་དག་ན༎ གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་དགའ་བ་དང་གུས་པ་དག་མེད་དོ། །དད་པ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དག་དང་གང་ཟག་ལ་དད་པ་ཡིན་ལ། བཀུར་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ༎ དེ་ལ་གང་དག་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དེ་དག་དེ་ན་མེད་དེ། འདིར་ནི་དགའ་བ་དང་གུས་པ་དེ་དག་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ༎

རྟོག་དང་སྤྱོད་པ་རྩིང་ཞིབ་ཉིད།
ང་རྒྱལ་ཁེངས་པ་བརྒྱགས་པ་ནི།
རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི།
སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུགས་པ་འོ༎ ༣༣ ༎

རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་རྩིང་ཞིབ་ཉིད། །གང་གི་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱིའོ་ཞེས་འོག་ནས་འཆད་དེ། རྟོག་པ་ནི་སེམས་རྩིང་བའོ། །དཔྱོད་པ་ནི་སེམས་ཞིབ་པའོ༑ ༑སེམས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཔེར་ན་ཞར་སར་ཆུ་དག་གི་ནང་དུ་བོར་བ་སྙིང་ནས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་

དག་གིས་རེག་ན་ཏ་ཅང་ཡང་མི་འཇིག་ལ། ཏ་ཅང་ཡང་མི་འདྲུ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཀྱང་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏ་ཅང་ཞིབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཏ་ཅང་རྩིང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་གཉིས་ཀའི་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཇི་ལྟར་ཉེ་མ་དང་ཆུ་མར་སར་འཇིག་པ་ཉིད་དང་འདྲུ་བ་ཉིད་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་ཀྱང་རྩིང་བ་དང་ཞིབ་པ་ཉིད་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ༎

རྩིང་བ་དང་ཞིབ་པ་ས་དང་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྟོས་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་པས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩིང་བ་དང་ཞིབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། མདོ་ལས་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་ནི་ངག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་ཚིག་ཏུ་སྨྲའི། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་རྩིང་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ༑ ༑ཞིབ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དཔྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ༎

གལ་ཏེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ལ་རྩིང་བ་ཡང་ཆོས་གཞན་ཡིན། ཞིབ་པ་ཡང་ཆོས་གཞན་ཡིན་ན་འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་ཆེར་བ་དང་འདུ་ཤེས་བཞིན་དུ་རིགས་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་འགལ་བ་མེད་དོ༎

རིགས་གཅིག་པ་ནི་ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ༑ ༑རིགས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འོ་ན་ནི་དེ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་

སོ༐ ༐དེ་བརྗོད་པར་ནི་དཀའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཆུང་དང་ཆེན་པོའི་ཉིད་ཀྱི་གསལ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རིགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ༐ ༐སེམས་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་དཔྱོད་པ་དག་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ༐ ༐དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྔ་པར་བཤད་ཅེ་ན། ས་ལས་དེ་ཡན་ལག་ལྔ་པར་བཤད་ཀྱི་དེ་སྐད་ཅིག་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་དག་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ང་རྒྱལ་ཁེངས་པ་རྒྱགས་པ་ནི། །རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུགས་པའོ། །ཕ་རོལ་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། །རྒྱགས་པ་ནི་རང་གི་ཆོས་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཆང་ལས་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱགས་པ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་དུ་དགའ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སེམས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི། །
དོན་གཅིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། །
རྟེན་དང་དམིགས་དང་རྣམ་བཅས་དང་། །
མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་རྣམ་པ་ལྔས།། ༣༤ ||

གསུང་རབ་ལས་འདི་དག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་མིང་འདི་དག་བརྗོད་དེ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་དོན་གཅིག། འཕྱེད་པས་ན་སེམས་སོ། །ཤེས་པས་ན་ཡིད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཁམས་དག་གིས་བསགས་པས་ན་སེམས་སོ། །དེ་ཉིད་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཡིད་དོ༎

བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཇི་ལྟར་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། རྟེན་དང་། དམིགས་དང་། རྣམ་བཅས་དང་། །མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་། དོན་གཅིག་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ཉིད་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་དང་བཅས་པ་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དག་གོ །དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དག་གོ །མཉམ་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དག་གོ །རྣམ་པ་གང་དག་གིས་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལྔས། མཚུངས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་དུས་དང་རྫས་མཚུངས་པ་དག་གིས་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །རྫས་མཚུངས་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་སེམས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཡིན་པའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་རྒྱས་པ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དག་བསྟན་ཟིན་ཏོ༎

མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས།
ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་།
འདུ་ཤེས་མེད་སྙོམས་འཇུག་དག་དང་།
སྲོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི།། ༣༥ །།
མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་།
ཐོབ་པ་རྙེད་དང་ལྡན་པ་འོ།
ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱུད་དུ།
གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ་འགོག་གཉིས་ཀྱི།། ༣༦ །།

མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་སྙོམས་འཇུག་དག་དང་། །སྲོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི༔ ༔མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །འདུ་བྱེད་འདི་དག་ནི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་པས་སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ཅེས་བྱའོ།།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐོབ་པ་རྙེད་དང་ལྡན་པའོ། །ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ལས་རྙེད་པ་དང་། ཐོབ་ནས་ལྡན་པའོ། །བརྙེག་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །ཐོབ་པ་

དང་མ་ཐོབ་པ་འདི་དག་གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱུད་ཏུ༑ ༑གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དག་དང་ནི་འགའ་ཡང་ལྡན་པ་མེད་དོ། །རྒྱུད་ཏུ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་མི་བགྲང་བ་དག་དང་ནི་འགའ་ཡང་ལྡན་པ་མེད་དོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་དག་གི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དག་ནི༑ འགོག་གཉིས་ཀྱི། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་དང་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པ་ལས༑ ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་སུ་ཞིག་ལྡན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གྲག་གོ །སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང་ནི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་གནས་པ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགའ་ཡང་ལྡན་པ་མེད་དེ། དེ་བས་ན་འདི་ལ་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །གང་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྫས་གཞན་ཙུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས། སྨྲས་པ༑ མདོ་ལས་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་བསྐྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐོབ་པ་ལས་ཀུན་དུ་ལྡན་པས་ན་ཡན་ལག་ལྔ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ནི་དེས་ནི་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་དག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་ཡང་ལྡན་

པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ནི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ལྡན་པའི་སྒྲར་གསུངས་ཏེ། དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དག་ལ་དབང་ཉིད་དགའ་དགུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ༎

ལྡན་པ་དེར་ནི་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ནི་རྫས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ལས་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་རུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། མི་རུང་བ་འདི་དག་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རམ༏ འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འདིའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་མི་སྣང་ལ། མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡང་མི་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར་རྫས་ཀྱི་ཆོས་མི་སྲིད་པས་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་གང་དག་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། གང་དག་ས་འཕོས་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བཏང་སྐྱོམས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན༏ དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་འམ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར། འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐོབ་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་གང་ལས་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ༎

ཐོབ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སུ་ཟེར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།

རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འདི་དག་ནི་འཕགས་པའོ་འདི་དག་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་འགྱུར་རོ༎

དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་འགྱུར་བར་འོས་སོ། །འདི་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའོ། འདི་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཐོབ་པ་ཡོད་ན་ནི་དེ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་ལས་འདི་ཡང་འགྲུབ་བོ། །འདི་ནི་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་དེ་ནི་མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཐུས་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡང་འབྱུང་བར་མི་ནུས་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲུ་མེས་ཚིག་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་ན་གྱུར་པ་འམ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བརླག་པ་ནི་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པས། གང་སྤངས་པ་དེ་དང་མི་ལྡན། གང་མ་སྤངས་པ་དེ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་གདགས་སོ། །དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མ་འབད་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་དང་འབད་དེ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཏེ། གང་དག་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཡིན་ནོ༎

དེ་ལ་མ་འབད་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་དང་ནི་རྟེན་དེ་དག་གི་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ལྡན་ལ། ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ཏུ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ་དེ་ཡང་

ལོག་པར་ལྟ་བས་ཡིད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་གཏན་དུ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་འཕད་དེ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་དེ་དག་དང་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་དབང་ཉིད་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ས་བོན་གྱི་ན་ཙ་ནས་མ་བཏོན་པ་དང་། ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། དབང་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ནི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་ཀྱི་རྫས་གཞན་ནི་མེད་དོ། །ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་རྒྱུད་འགྱུར་བའི་བྱེ་བྲག་གི་མངོན་སུམ་མམ་བརྒྱུད་པས་ནུས་པའི་མིང་དང་གཟུགས་གང་ཡིན་པའོ། །འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། རྒྱུད་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན། འདུ་བྱེད་དུས་གསུམ་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །གང་ལས་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་པོ་དག་བསྒོམ་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེར་ནི་ལྡན་པ་ཆགས་པ་དང་དུ་ལེན་པ་ལམ་མི་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་དེ་དང་དུ་ལེན་པ་ལམ་མི་སེལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་དག་བསྒོམ་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྡན་པ་འདི་དང་དེ་འགོག་པ་མི་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་གྱི། རྫས་ཀྱི་ཆོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ་གཉི་ག་རྫས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ༎

ཐོབ་པ་དེ་ནི།

དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ།
དགེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ལ་སོགས།
རེར་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་ཁམས་པ།
མ་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི༎ ༢༧ ༎

དུས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱག་སྟེ། ཆོས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདས་པ་ཡང་ཡོད། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དགེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ལ་སོགས། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རེར་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རོད་ཁམསོ་པ། །ཆོས་གང་དག་ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་ནི་རང་གི་ཁམས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི༎ ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་

ཡིན་པས་འགོག་པའི་ནི་ངམས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའི་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ།། དེ་ནི་མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །སློབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མི་སློབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཕྱེ་བྲག་ཡོད་པས་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།

སློབ་དང་མི་སློབ་མིན་གྱི་གསུམ།
སྤང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད།
ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ།
མངོན་ཤེས་སྤྲུལ་པ་ན་གཏོགས་པ།། ༣༨ ||

སློབ་དང་མི་སློབ་མིན་གྱི་གསུམ། །སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཞིག་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་

དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཐོབ་པ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སློབ་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ནི་སློབ་པའོ། །མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ནི་མི་སློབ་པའོ། །མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་དང་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ༎ ༎སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པས་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་སྟེ། །སྤང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད། །སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལས་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཐོབ་པ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའོ༎

དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དུས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་སྨོས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དམིགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ། མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ༎

སྔར་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ལ་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་ནི་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཅི་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་དང་འདྲ་འམ་ཞེ་ན། མངོན་ཤེས་སྤྲུལ་པ་མ་གཏོགས་པ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། མངོན་

པར་ཤེས་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གཉིས་དང་། སྒྲུབ་པའི་སེམས་མ་གཏོགས་པའོ། །དེ་དག་ནི་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འགྲུབ་པས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྔར་དང་ཕྱིས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ།། བཟོའི་གནས་པ་ཁ་ཅིག་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཡང་འདོད་དོ། །ཅི་ན་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་ཐོབ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ།

བསྒྲིབས་པའི་གཟུགས་ཀྱིའང་འདོད་པ་ན།
གཟུགས་ཀྱི་སྔར་ནི་སྐྱེ་བ་མེད།
མ་ཐོབ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན།
འདས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་རྣམ་གསུམ།། ༣༩ །།

བསྒྲིབས་པའི་གཟུགས་ཀྱིའང་། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཐོབ་པ་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། ཆེན་པོས་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མི་སློབ་པས་སྟོབས་ཆུང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་རྗེ་ཐག་འདི་ཡིན་པ་ལྟར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་རྗེ་ཐག་འགའ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཡོད་དེ། འདོད་པ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྔར་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་

གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། དུས་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་དོ།། །ཅི་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་ནམ་པའི་ཕྱེ་བག་ཡོད་དམ། སྨྲས་པ། མེད་དོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་ཐོབ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། །མ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དུས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་གིས་ནི། འདས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་རྣམ་གསུམ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་གི་ནི་དུས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ།།

འདོད་སོགས་གཏོགས་དང་དྲི་མེད་ཀྱིའང་།
ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི།
སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ་དེ་ཐོབ་དང་།
ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམ་ཉམས་འགྱུར།། ༨༠ །།

འདོད་སོགས་གཏོགས་དང་དྲི་མེད་ཀྱིའང་། །རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། འདོད་པར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།། མ་ཐོབ་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། འདི་ལྟར། ལམ་

མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ལས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མ་སྐྱེད་པའོ་ཞེས་འདོན་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ནི་ཟག་བམེད་པ་ཡིན་པར་མི་འོས་སོ། །འཕགས་པའི་ཆོས་གང་དག་གི་མ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྐྱེད་པ་མེད་པར་མ་སྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ནི་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདོན་དགོས་སོ༎ གདོན་མི་དགོས་ཏེ། ཚིག་གཅིག་པུ་དག་ཀྱང་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་འཐུང་བའོ། །རླུང་ཟ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་དེ་དག་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་བཏང་བས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་མ་སྐྱེད་པ་གཏན་དུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་རིགས་གསུམ་པ་ཡིན་ན་གང་ཞིག་གི་མ་སྐྱེད་པ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡང་མ་

ཐོབ་པ་འདི་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་གང་གི་མ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ཐོབ་དང་། ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམ་ཉམས་འགྱུར༐ ༐རེ་ཞིག་འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་མ་རྟེད་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་དེ་རྟེད་པ་དང་ས་འཕོས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དག་གི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཐོབ་པ་དེ་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཐོབ་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་དག་གི་ཡང་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཡོད་དམ། སྨྲས་པ། གཉི་གའི་ཡང་གཉི་ག་ཡོད་དོ༐ ༐དེ་ལྟ་ན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཕན་ཚུན་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ༐ ༐ཆོས་བདག་ཉིད་གཏོགས་པ་གསུམ་སྐྱེ་སྟེ། ཆོས་དེ་དང་། དེའི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པས་ཆོས་དེ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པས་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ༐ ༐དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་དགེ་བའང་རུང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡང་རུང་ཆོས་བདག་ཉིད་གཏོགས་པར་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་གསུམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གི་རྗེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་གསུམ་ཡིན་པས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྫས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དགུ་པོ་རྗེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་རྣམས་གོང་

ནས་གོང་དུ་སྤྱིལ་བའི་འགྲེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ན་སྲོག་ཆགས་གཅིག་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པའི་དགེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བར་བཅས་པ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་ཡས་པ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་རྫས་མཐའ་ཡས་པ་ཅན་དག་འབྱུང་ངོ་། །ཀྱེ་མ་འདི་ནི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཐོགས་པ་མེད་པས་འདི་ལྟར་གོ་སྐབས་རྙེད་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྲོག་ཆགས་གཉིས་པའི་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གོ་སྐབས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ༎

ཡང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན།

སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་འདྲ་བ་འོ།
འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདུ་ཤེས།
མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས།
འགོག་པའོ་རྣམ་སྨིན་དེ་འབྲས་ཆེ༎ ༤༡༎

སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་འདྲ་བ་དོ། །སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྫས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས་ནི། འདིའི་

མིང་རིས་མཐུན་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་པ་སྟེ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་དུ་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ཁམས་དང་། ས་དང་། འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་དང་། རིགས་དང་། ཕོ་དང་། མོ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་སློང་དང་། སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ་སོར་ངེས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ནི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །གལ་ཏེ་བསྐལ་བ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྫས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཞིག་མེད་ན་པན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་བློ་འཇུག་པ་དང་། འདོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བློ་དང་འདོགས་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱའོ། །འཆི་འཕོ་བར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ་བར་ཡང་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་འདོར་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མུ་བཞི་སྟེ། མུ་དང་པོ་ནི་གང་ནས་འཆི་འཕོ་བ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་འདོར་ཞིང་། འཕགས་པའི་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི་འགྲོ་བ་འཕོ་བ་ལས་སོ། །བཞི་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྫས་ཤིག་ཡོད་ན་ཀོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ།

མིའི་སྐལ་པ་མཉམ་པ་ལས་ནི་མི་ཉིད་ཀྱང་ན་བརྟག་ཏུ་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་བ་ཉིད་ལ། འདི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་ཆོད་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །དེ་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་དེ་ལས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐལ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དེ། སཱ་ལུ་དང་། ནས་དང་། མོན་སྲན་སྡེའུ་དང་། མོན་སྲན་གྲེའུ་དང་། ཨ་ཤུ་དང་། ཤིང་བ་ན་ས་དང་། ལྕུགས་དང་། གསེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བྱེ་བྲག་མེད་པར་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འདོགས་པར་བྱེད། དེ་ལྟ་ན་ནི་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེས་ན་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གཅིག་ཡིན་ཡང་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ་གལ་ཏེ་གསལ་བར་བྱས་ཀྱང་རུང་། གལ་ཏེ་གསལ་བར་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྒྱ་ལ་མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འོང་ན་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐད་གསུངས་མོད་ཀྱི་རྫས་གཞན་ནོ་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་དག་ལ་མིག་ལ་

སོགས་པར་འདོགས་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་ལྷ་བུར་གྱུར་པ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། སྣ་ལུ་ལ་སོགས་པའི་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་སྐད་དུ་ནི་མི་བརྗོད་དོ༎

ཡང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདུ་ཤེས། མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། འགོག་པའོ༑ ༑འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་དག་གི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྫས་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དུས་གཞན་གྱི་བར་དུ་ཀླུང་གི་ཆུ་འགོག་པ་བཞིན་དུ་འགོག་ཅིང་སྐྱེར་མི་སྟེར་བའོ། །དེ་ཡང་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་སྨིན༑ ༑གང་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་འབྲས་ཆེའང་། གང་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཁ་ཅིག་འཁོད་པའི་ལྷ་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཅི་དེ་དག་ནམ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན༑ སྐྱེ་བའི་དུས་དང་འཆི་འཕོས་པའི་དུས་ན་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་འདུག་སྟེ། འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེ་དག་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོར་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས་སད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་

སྔོན་གྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་འདུ་བྱེད་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་མེད་པ་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་མདའ་འཕངས་པ་ཤུགས་ཟད་པ་དག་ས་ལ་ལྷུང་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གནས་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་གནོད་མི་ཟ་བར་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་སྐྱེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་། སྙོམས་འཇུག་དག་ཅེས་གང་བཤད་པ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་ཇི་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པར་བཤད་པ།

དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྙོམས་འཇུག །
བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་པས། །
དགེ་བའོ་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་ཉིད། །
འཕགས་པའི་མ་ཡིན་དུས་གཅིག་ཐོབ།། ༤༢ ||

དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྙོམས་འཇུག །འདུ་ཤེས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་

སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འམ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་དེ་ཙམ་ཞིག་མཐུན་པར་འདོན་ཏོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་ཐ་མར། བསམ་གཏན་ཐ་མ་ནི་བཞི་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི། ས་གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅེ་ན། འབྱུང་འདོད་པས༑ འདི་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་སེམས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་པར་འདོད་པས་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །འདི་ནི་དགེ་བའོ༑ ༑འདུ་ཤེས་ནེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ༎ དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་འགྲུབ་པའོ། །དེ་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་ཉིད༑ སྐྱེས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མཐོང་བའི་ཆོས་དང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མ་ངེས་པ་ཡང་ན་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་གིས་འདི་བསྐྱེད་ནས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དེ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་བསྐྱེད་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གྲག་གོ །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ཐོབ་པ་ནི་ངེས་པ་ལ་མི་འཇུག་གོ །དེ་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནའི་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། འཕགས་པའི་མ་ཡིན། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལ་རྣམ་པར་ལྟུང་བའི་གནས་ལྟ་བུར་གཟིགས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་

ཞི་འཇུག་གི་རིམ་པར་འགྱུར་བའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དག་ནི་དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཡང་ཅི་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་ནས་བསམ་གཏན་བཞིན་དུ་འདི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་ཀྱང་འགྲོབ་བམ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མི་འཐོབ་བོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་འདྲིས་པ་ཡིན་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་མེད་པ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གཅིག་ཐོབ་དུས་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་བོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་ནི་ཇི་སྲིད་མི་གཏོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་ཡང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་མེད་པ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་ནི་མི་འཐོབ་བོ༎

ད་ནི་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བུར།

འགོག་པ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ཉིད།
ཞི་གནས་དོན་དུ་སྲིད་རྩེ་སྐྱེས།
དགེ་བའོ་གཉིས་སྐྱོང་དང་མ་ངེས།
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བས་ཐོབ༎ ༤༣ ༎

འགོག་པ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་

རྣམ་པ་གང་ཞིག་གཟུང་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་འགོག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུང་ངོ་། །འདིའི་ཚད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་གནས་ནོན་ཏུ། ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདི་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གི །དེ་ལ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བས་སོ། །ཡང་དེ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་ཡིན་གྱི་འདི་ནི། སྲིད་རྩེ་སྐྱེས། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དགེ་བའོ། །དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ༎

དགེ་བ་ཡིན་ཡང་། གཉིས་སུ་མྱོང་འགྱུར་དང་མ་ངེས། །སྐྱེ་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དུས་གཉིས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འདིར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་ན་ནམ་ཡང་རྣམ་པར་མི་སྨིན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཕུང་པོ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འཕགས་པའི་ཡིན་གྱི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྐྱེད་མི་ནུས་ཏེ། ཆད་པས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དེ་ལ་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པའི་ཡང་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བས་འཐོབ། འདི་ནི་སྦྱོར་བས་འཐོབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས།

འདས་པ་ཡང་མི་འཐོབ་ལ་མ་འོངས་པ་ཡང་མི་འཐོབ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ༎

ཅི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡང་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཐུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ།
ལུས་ཅུ་རྩ་བཞིས་འཐོབ་ཕྱིར་རོ།
གཉིས་ག་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན།
འགོག་པ་དང་པོར་ཞིའི་ནང་དུ༎ ༢༢ ༎

ཐུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་ཟད་པ་མཐོང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བརྙེས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་འབྱོར་པ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བཞེད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་གི་ཐམས་ཅད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བརྙེས་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མ་བསྐྱེད་ན་ཟད་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་གཉིས་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཅེ་ན། འགྱུར་སྟེ། བསྐྱེད་རིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུབ་

ཕྱོགས་པ་དག་ན་རེ། དེ་ནི་དང་པོ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ན་གནས་བརྟན་ཉེ་བསྲུངས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཚིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་སྐྱེད་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བ་འདི་ཚད་མར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོར་མ་ཡིན། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ན་རེ༑ དེ་ལྟར་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ། སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིས་འཐོབ་ཕྱིར་རོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིས་བྱང་ཆུབ་རྗེས་སུ་འཐོབ་པ་སྟེ༑ བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ན་བཅུ་དྲུག་དང་། སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ན་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དགུ་དགུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བཅོ་བརྒྱད་དེ། དེ་དག་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ས་འོག་མ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ༎ དེའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་འདིར་མི་འདྲ་བའི་སེམས་མི་སྲིད་པས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གྲག་གོ །གལ་ཏེ་བར་སྐབས་སུ་མི་འདྲ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་པ་ལྷུང་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བསམ་པ་མི་ལྷུང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཉེ་འོག་པ་རྣམས་ན་རེ། བསམ་པ་མི་

འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། །།འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཟག་པ་ཟད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རེ་ཞིག་སྐྱེལ་མོ་ཀུན་མི་གཞིག་གི་སྐལ་བའི་བསམ་པ་འདི་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། །།སྔ་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་དོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་མང་མོད་ཀྱི། གཉི་ག་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་གཉི་ག་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེད་དོ། །གང་དག་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་པའི་གཞུང་གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། སྲིད་པ་དེ་རྣམ་པར་འཇིད་པ་ཅན་ལྔ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། །ཡོད་དེ། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ལྷ་འདུ་ཤེས་ཅན་སེམས་མི་འདྲ་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་དང་འགལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉི་ག་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡོད་དོ། །འགོག་པ་དང་པོར་མིའི་ནང་དུ། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་མི་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེད་དོ། །ཕྱིས་ནི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དག་གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་སྐྱེད་དོ། །ཅི་འདི་

ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡིན་ན་འཆར་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་འདི་ན་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན། ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལྡང་བའི་གནས་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་ཀུན་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ལུས་ཞིག་ནས་ཀྱང་ཁམ་གྱི་ཟས་ཟ་བའི་ལྷ་ལས་འདས་ཏེ། ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་ལུས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དེར་སྐྱེས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལྡང་བའི་གནས་དེ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ། །དེར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ཅན་གྱི་ལྷ་ནི་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཇི་ལྟར་དེ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། སྨྲེ་པ་གཞན་དག་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདིར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་འགྲུབ་པ་འདྲ་མོད་ཀྱི། འདི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འགྲུབ་བོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོ་ལས། མཐར་ཕྱིན་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་གོང་ཐལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཚིམ་པ་དང་བོ་བ་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དགའ་མགུའི་དབང་ཐོབ་པ་དག་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་པར་ཐལ་ཏེ་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་ན་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་གཉིས་ནི་ས་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ལས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ལས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལས་ཀྱང་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་ངེས་པ་དང་གཉི་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་སྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཁམས་གཉིས་དང་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པས་དེ་དག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་མོད་ཀྱི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ད་ནི་ཇི་ལྟར་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་སེམས་ལས་ཡང་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་འདས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དུ་འདོད་དེ། སློབ་དཔོན་གཞན་དག་ན་རེ་ནི། རེ་ཞིག་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་འགགས་ནས་རིང་དུ་ལོན་ན་ཡང་གཟུགས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེའི་གཟུགས་ལས་ནི་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་འདི་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེའི། སེམས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་དང་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་ས་བོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་དྲིས་པ་ལས། འདི་ནི་གང་གི་ལྟར་ན་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སེམས་མེད་པ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁོ་བོ་ནི་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སེམས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ན་རེ་ནི། མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་གསུམ་འདུས་པ་ལས་རེག་པ། རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་འགག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཚོར་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྲེད་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རེག་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲེད་པ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ཚོར་བ་སྐྱེས་པ་ལ་རེག་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བྱས་པས་འདི་ནི་མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་

ནི་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་མེད་པ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ༎ ༎ཇི་ལྟར་ན་སེམས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་འགོག་པར་འགྱུར་བས་ན་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཅི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་དག་རྫས་སུ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་བཏགས་པར་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་བགེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྫས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཁོ་ན་དེ་ལ་བགེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ༎ སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཁོ་ན་དེ་དང་འགལ་བའི་རྟེན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གང་གིས་ན་དུས་གཞན་གྱི་བར་དུ་སེམས་མི་འཇུག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་འགལ་བར་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །མི་འཇུག་པ་ཙམ་སྟེ་ཡང་སྔོན་མ་བྱུང་བ་དང་ཕྱིས་ལངས་པ་ལ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་སུ་བཏགས་སོ། །ཡང་ན་རྟེན་ཉིད་དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བསྒྲུབས་པས་ན་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། །འདིས་རིས་སེམས་ཁོ་ན་སེམས་འཇུག་པ་དང་འགལ་བ་ཐོབ་སྟེ། །མི་འཇུག་པ་ཙམ་དེ་ཡང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པར་གདགས་སོ༎ དེ་སྐད་དུ་ནི་མི་བཟོད་དོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་བཤད་ཟིན་ཏོ༎

སྲོག་གང་ཞེ་ན།

སྲོག་ནི་ཚེ་ཡིན་དྲོད་དང་ནི།
རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པ་འོ།

སྲོག་ནི་ཚེ་ཡིན། ཆོས་མངོན་པ་ལས་འདི་སྐད་དུ། སྲོག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་ཚེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཚེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་ཤེས་པས། དྲོད་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པ་འོ།།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ།

།ཚེ་དང་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་འདིས།
།གང་ཚེ་ལུས་ནི་འདོར་བྱེད་ཅིང་།
།བོར་ནས་དེ་ཚེ་འདུག་པ་ནི།
།སེམས་མེད་ཇི་ལྟར་ཤིང་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དྲོད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གནས་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚེ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ཚེ་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དྲོད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ཏེ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་གང་གི་དབང་གིས་ན་གཞན་དག་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་སྔར་ལྡོག་

པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་ཏུ་ལོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ནི་ཚེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱིས་ཇི་སྲིད་དུ་འཕངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དོ། །མ་ཤི་བའི་བར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་། །འོ་ན་ནི་དོན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དོན་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྟེན་ནི་ལས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་ལར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ལ་ལར་ནི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་དགུ་མི་འཐོབ་པ་ཉིད་དེ་བཤད་ཀྱང་ཟིན་ཏོ།།

ཇི་སྐད་དུ་བཤད་ཅེ་ན། མ་ཤི་བའི་བར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་བཤད་དེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ཚེ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །མེད་དོ་ཞེས་ནི་མི་སྨྲ་མོད་ཀྱི་རྫས་གཞན་ནི་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་ལས་ཀྱིས་རིས་མཐུན་པ་གནས་པའི་དུས་ཀྱིས་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་འདི་སྲིད་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཇི་སྲིད་དུ་ལས་ཀྱི་རིས་མཐུན་པ་འཕངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་གནས་པ་དེ་ལ་ཚེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྲུ་རྣམས་ཀྱི་སྨིན་པའི་དུས་ཀྱིས་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མདའ་འཕངས་པ་དག་གི་གནས་པའི་དུས་ཀྱིས་འཕེན་པ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་

ཉན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་མདའ་ལ་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་ནམ་ལྷུང་གི་ངར་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་དེ་ནི་གཅིག་པུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་མགྱོགས་པ་དང་ཆེས་དང་ཤིན་ཏུ་ཆེས་མགྱོགས་པར་ཕྱིན་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྱེ་ཐག་ཀྱང་མི་འཐད་ལ་ལྷུང་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་རླུང་གིས་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རླུང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐུར་དུ་ལྷུང་བ་འམ་ཡང་ན་གཞར་ཡང་མི་ལྷུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་སྐད་དུ་ཚེ་ཟས་གཞན་ཁོ་ན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཅི་ཚེ་ཟད་པ་ཁོ་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་གཞན་དུ་ཡང་ཡིན་ཞེ་ན། བཏགས་པ་ལས༑ ཚེ་ཟད་པས་འཆི་བར་འགྱུར་ལ་བསོད་ནམས་ཟད་པས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་མུ་བཞི་གསུངས་ཏེ། མུ་དང་པོ་ནི་ཚེ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་གཉི་གའོ། །བཞི་པ་ནི་ཡང་བ་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་སོ་། །ཚེ་བཏང་བ་ལས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཚེ་ཟད་ན་བསོད་ནམས་ཟད་པ་འཆི་བར་བྱ་བ་ལ་ནུས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཉི་ག་ཟད་ན་གཉི་ག་ཟད་པ་ལས་འཆི་བར་བཤད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཚེ་རྒྱུད་ལ་རག་ལུས་ཏེ་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་འམ། ལན་ཅིག་སྐྱེས་ནས་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། སྨྲས་པ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་

སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྒྱུད་ལ་རག་ལུས་ཏེ། འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལན་ཅིག་སྐྱེས་ནས་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཤད་པ་འདིའི་དོན་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་ལུས་ལ་གནས་པས་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རྒྱུད་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ལུས་ལ་གནོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ༎ ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ན་རེ། བློ་བུར་དང་བཅས་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །བློ་བུར་མེད་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ནི་ཡོད་དོ། མདོ་ལས་ལུས་ཐོབ་པ་ནི་བཞི་སྟེ། ལུས་ཐོབ་པ་གང་ལ་བདག་ཉིད་འཆི་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱིས་གསོད་པས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བཞིན་གསུངས་པ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ལྷ་རྩེད་མོས་མྱོས་པ་རྣམས་དང་། ཡིད་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ནི་བདག་ཉིད་འཆི་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་ཡིད་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་པ་དག་གི་གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ཉིད་འགྲོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངལ་དང་སྒོང་ན་འདུག་པ་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་གསོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་གཞན་དག་ཕལ་ཆེར་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །སྲིད་པ་བར་མ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་།

འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟ་སྟེ་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་པ་རྣམས་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བྱམས་པ་དང་འགོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་པོའི་ནང་བློན་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་ཉ་དང་། རྒྱལ་པས་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ལེན་པ་དང་། མཆོག་ཅན་དང་། གང་ལ་ལེན་པ་དང་། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ་དང་། འཚོ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡུམ་དེ་ལྷུམས་ན་གནས་པ་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་མ་དེ་མངལ་ན་གནས་པ་གཉི་ག་མ་ཡིན་ནོ།། །།ཡང་ཅིའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བཙུན་པ་གང་དག་བདག་ཉིད་འགྱུར་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་གཞན་གྱིས་གསོད་པ་ཡང་མ་ལགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གང་ལགས། ཤ་རིའི་བུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་གཞན་དག་ནི་བདག་ཉིད་འཆི་བ་ནི་རང་གི་ས་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་གསོད་པ་ནི་ས་གོང་མའི་ཉེར་བསྡོགས་ཡིན་གྱི། དེ་ན་ནི་གཉི་ག་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གྲག་གོ །དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་དེ་ན་ཡང་གཞན་གྱི་ས་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་གཞན་གྱིས་གསོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་མཐར་སྒྲོས་པས་དེ་ལ་སོགས་པ་གོ་འོ། །ལ་ལར་ནི་མཐའ་ཡང་དང་པོས་གོ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་དག་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་

བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལ་ལར་ནི་དང་པོ་ཡང་མཐུས་གོ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འོད་གསལ་བའི་ལྷ་རྣམས་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་དཔེར་ན་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་འདི་ལས་ལྷག་མ་གོ་བར་ཡང་རིགས་ཏེ། དཔེའི་ཆོས་ནི་གང་གཅིག་ཡིན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་ཡང་འདི་ན་མེད་པས་འདི་ནི་ཉེ་བར་སྦྱར་དུ་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ནི་སེམས་ཅན་ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་རྣམས་དང་ལྷ་ཁ་ཅིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ཁོ་ནར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཧ་ཅང་ཐལ་བས་ཆོག་གོ །སྤྲོག་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

མཚན་ཉིད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །རྒ་དང་གནས་དང་མི་རྟག་ཉིད།། ༨༥ །།

མཚན་ཉིད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །རྒ་དང་གནས་དང་མི་རྟག་ཉིད།། བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་འདི་དག་ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་ནི་འདུས་བྱས་སུ་མངོན་ནོ། །བཟློག་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བས་ནི་ཆོས་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གནས་

པས་ནི་གནས་པར་བྱེད་དོ། །རྒ་བས་ནི་རྙིངས་པར་བྱེད་དོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་ལས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེར་བཞི་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་གང་ཞིག་མ་གསུངས། སྨྲས་པ། གནས་པའོ། །འོ་ན་ནི་གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རྒ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་བའི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་ནི་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་དག་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དུས་འཕོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ཉིད་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བས་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །རྒ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དག་གིས་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནས་འདས་པར་ཏེ། ཉམ་ཆུང་དུར་བྱས་ཏེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཐེབས་པོར་ཞུགས་པའི་མི་ཞིག་ལ་དགྲ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཅིག་གིས་ནི་ཐེབས་པོ་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད། གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གྲག་གོ །གནས་པ་ནི་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་དེ་དག་འཁྲུད་ནས་གནས་སོ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མ་བཞག་གོ །འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་མདོ་ལས་གནས་པ་དང་རྒ་བ་བསྡུས་ཏེ། གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཅེས་མཚན་ཉིད་

གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཅི་དགོས་ཤེ་ན། འདི་དག་གི་ནང་ན་འདི་ནི་ཆགས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མ་ཆགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དེ་ནི་དཔལ་དང་འདྲ་བ་འདི་དང་ཟ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བཞི་ཁོ་ན་འོ་སྙམ་མོ॥

སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀུན་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།

དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ལ་སོགས།
དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག།

དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ལ་སོགས། །དེ་དག་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བའི་རྒ་བ་དང་། གནས་པའི་གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་བཞི་པ་དང་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འཇུག་གོ །འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། བྱེད་པ་སྟེ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ལོ། །སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་གཅིག་ལ་འཇུག་གོ །ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། ཆོས་བདག་ཉིད་གཏོགས་པར་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་

དགུ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་བས་ནི་བདག་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་བརྒྱད་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ༎

དེའི་ཕྱིར་ན་ཁྱིམ་བྱ་མོ་ལ་ལ་ལས་ནི་ཕྲུ་གུ་མང་དུ་འབྱུང་ལ། ལ་ལས་ནི་ཉུང་ངུ་འབྱུང་བ་དེ་དང་འདྲའོ། །གནས་པས་ཀྱང་བདག་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་བརྒྱད་གནས་པར་བྱེད་ལ། གནས་པའི་གནས་པས་ནི་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་གནས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གྲག་གོ །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ན་རེ། འདི་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འདྲལ་བར་བསྒྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལྟར་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ༑ ༑ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཚད་མ་ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་པ་འམ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་འམ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན་གང་མདོ་སྡེ་ལས། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་ནོ༎ འཇིག་པར་ཡང་མངོན་ནོ། །གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཡང་མངོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། ཚིག་ཤེས་པ་ནི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི་དོན་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པས་ལྡོངས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མོས་པས་མངོན་པར་ཞེན་པས་མོས་པ་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 14 13 14 06 016 8